

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JUNE – BIRŽELIO 13, 2013 • Vol. CIV Nr. 70

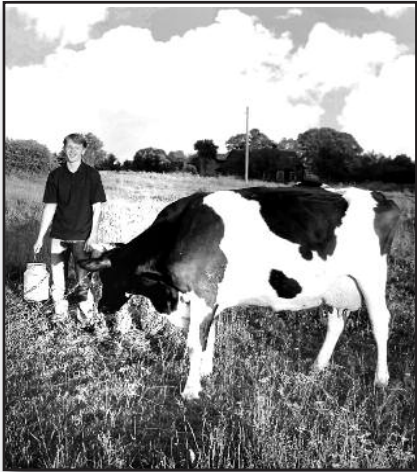
Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-12-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Pirmojo lietuviško palydovo
kūrėjai savo gėrimu paskelbė
pieną – 5 psl.

JAV kariūnai
Lietuvoje – 7 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Guopstų kaime, Senujų Trakų seniūnijoje atidaryta JAV žemės ūkio technikos bendrovės „Kinze Manufacturing“ gamykla.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

JAV bendrovė pasirinko Lietuvą

Vilnius (ELTA) – Premjeras Algirdas Butkevičius, birželio 12 d. dalyvavęs vienos didžiausių JAV žemės ūkio technikos gamybos bendrovių „Kinze Manufacturing Inc.“ padalinio Lietuvoje atidaryme, pasidžiaugė JAV kompanijos investicijomis. Ministro pirmininko teigimu, pramonės plėtra yra vienas iš Lietuvos ekonominio vystymosi prioritetų.

„Džiugu, kad vienas JAV žemės ūkio technikos gamybos lyderių ‘Kinze Manufacturing’ savo pirmajai investicijai užsienyje pasirinko Lietuvą. Tai didelis mūsų konkurencinio pranašumo – mechaninės inžinerijos ir šioje srityje dirbančių žmonių kvalifikacijos – įvertinimas. Neslėpsiu, tai suteikia pasitikėjimo Lietuvos jėgomis ir pranašumais bei skatina dar energingiau ir aktyviau tęsti investuotojų paieškas”, – kalbėjo premjeras. – 11 psl.

JAV lankosi Lietuvos žemės ūkio ministras Vigilijus Jukna

Lydimas žemės ūkio ataše Vaidoto Ašmono (k.) ir ambasadoriaus Žygimanto Pavilionio (d.), ministras atvyko į JAV Kongreso žemės ūkio komitetą susitikti su Kongreso atstovu Jim Costa.
LR ambasados JAV nuotr.

Birželio 10 d. Lietuvos žemės ūkio ministras Vigilijus Jukna Washington susitiko su ES atstovybės JAV vadovu Joao Vale de Almeida. Netrukus pirmininkavimo vairą ES Žemės ūkio ir žuvininkystės ministrų taryboje perimsiantis Lietuvos žemės ūkio ministras pristatė pirmininkavimo prioritetus minėdamas, jog didžiausią dėmesį skirs Bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos baigiamiesiems darbams, Bendros žuvininkystės politikos (BŽP) reformai, Gyvūnų ir augalų sveikatos, Žemės ir maisto ūkio produktų eksporto skatinimo ir Vaisių ir daržovių sektorius reglamentuojančių teisės aktų peržiūrai.

Buvo pabrėžta, jog šiuo metu pirmininkaujanti Airija nuveikė didžiulį darbą siekiant kompromiso dėl BŽŪP reformos. Ministras vylėsi, kad Airijai pavyks pasiekti tarpinstitucinį politinį susitarimą, tokiu atveju Lietuvos pirmininkavimo metu turės būti pasiektas susitarimas dėl pasiūlymo, kuriuo nustatomos būtinos pereinamosios BŽŪP nuostatos kaimo plėtros, tiesioginių išmokų, BRO ir horizontaliojo reglamentų srityse. Geri BŽŪP derybų rezultatai turėtų sukurti palankią aplinką daug didesnio masto JAV ir ES deryboms dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TPIP), kur žemės ūkis yra vienas iš jautriausių sričių. – 11 psl.

Atidarytas A. Damušio demokratijos studijų centras

Adolfas Damušis. MRU nuotr.

Ketvirtadienį, birželio 13 d., Mykolo Romerio universitete (MRU) iškilmingai įsteigtas Adolfo Damušio demokratijos studijų centras.

Centro veiklos tikslas – tirti nepriklausomos Lietuvos ir okupacijų laikotarpio lietuvių demokratinės minties tradiciją, atskleisti ir įtvirtinti jos sąsajas su dabarties demokratinėmis vertybėmis, sugrąžinti į visuomenės kultūrinę atmintį asmenybių, nuosekliai gynusių ir brandinusių demokratinę mintį Lietuvoje ir išeivijoje, vardus ir intelektualinį paveldą. – 3 psl.

Kantrybė yra karti, bet jos vaisiai – saldūs. J. J. Rousseau

Laužiu kalbainių nelyg sausainių – vardan tos Lietuvos, ne dėl ko kito, liežuvelį smailinu, medumi geluonį tepu, jau kad dursiu, tai dursiu kiekvienam, kas prie mano kalbos prisiartins ketindamas išgryninti tiek, kad stovėtų ji prieš tautą nuogutė, lygia ir švelnia oda lyg jaunamartė, nors per tūkstančius metų mainėsi, kito ir vis dar tebėra archaizmais beigi svetimžodžiais apaugusi – gėda mat bus mūsų didžiavyriams kalbos tvarkytojams, jei neskustom kojom į Europą kaip prasčiokė įlervos ir vieną kitą anglišką erkę parsineš įsisegusia, neduokdie, dar išplatins kitakalbį užkratą, ausis režiantį – ot ir ims tadu anys garbanotis ir kristi, o kaipgi viens kitų išgirsma, jei be ausų liksma, a?.

Taip ir atsiduria vargšai kalbos redaktoriai tarp kūjo ir priekalo: autoriai ir vertėjai ant jų visus šunis karia, kad beganydami žodžių avis, žiū, jau esminę teksto mintį praganę, o kalbininkai pagatavi ant Normos kryžiaus prikalti, mat redaktoriai neatsižvelgia į rekomendacijas arba sąmoningai palieka vietininką, Didžiąja Kalbos Klaida vadinamą, nes neišmano, kaip pakeisti junginį „jų dukroje budo keista, aistringa siela, kelianti ją į aukštumas“, kad neatrodytų, jog pagal kalbos reikalavimus sudėliota frazė „bundanti dukros siela buvo keista, aistringa, kelianti merginą į aukštumas“ taisyklingumo retežiais yra prie Prokrusto lovos prirakinta, nes jau kitur akcentai sudėlioti, ir tik nejautrus kalbos matininkas gali nesuvokti, kad

Laužiu kalbainių nelyg sausainių

NERINGA MIKALAUSKIENĖ

„budo keista, aistringa siela“ ne visiškai tas pats, kas „bundanti siela buvo keista“. Tad ir putoja manyje devynios upės, o jų potvynis blaško rupūžėlę taukuotą, nes per švelnus tai keiksmazodis, kai iš širdies gelmių norisi drėbti (...), ir dar kursyvu išryškinti parodant, kad žinom tuos jūsų reikalavimus ir laikomės, kai labai prireikia.

O dabar – atmintinė tiems, kurie dreba kaip epušės lapai, išvydę netaisyklingai susirangiusią žodžio gyvatę, ir taikosi užmušti ją lazdomis, užuot susimąstę, ar šiuo konkrečiu atveju ji nėra įrašyta į Raudonąją knygą kaip sauganti autoriui žūtbut reikalingą stiliaus niuansą:

1) kiekvienas grožinis kūrinys turi savo stilių, o autorius – braižą, kurį prityręs vertėjas sugeba perteikti kartais visai intuityviai, netgi nesąmoningai parinkdamas žodžius ar žodžių junginius, ne visada atitinkančius kalbos normas.

2) tiek verčiant, tiek redaguojant reikia išmanyti ne tik norminės kalbos taisykles, bet ir tą sritį, apie kurią kalbama kūrinyje.

3) kalbos redaktorius, kuris gauna tekstą tiesiai iš vertėjo, aptikęs neaiškią vietą turi visų pirma paklausti savęs: ką turėjo omeny autorius, jei taip parašė (ir būtinai užmesti akį į originalą, kad iš-

vengtų tuščių spėlionių), ir kodėl vertėjas tą vietą išvertė būtent taip, o ne kitaip. Dažnai paaiškėja, kad taip buvo padaryta dėl stiliaus niuansų, ypač jei vertėjas yra patyręs ir žino, apie ką kalbama.

4) jei knygą jau redagavo patyręs kalbos redaktorius, tai ją peržiūrintis kitas žmogus (dažniausiai tai būna korektorius), radęs ne tik vietomis sukeistas raides ar nebūtinąjį kablelį, o įtartinais akivaizdžiai kalbos klaidą, turėtų galvoti ne apie tai, kad kas nors čia neištaisyta dėl nežinojimo ar žioplumo, o paklausti savęs – galbūt tai buvo palikta sąmoningai. Ir dažniausiai paaiškėja, kad buvo būtent taip.

Ir jau visai baigdama prieš puristų dalgio ašmenis sustingusiems kolegoms kalbos redaktoriams norėčiau pasiūlyti universalią formuluootę, kurią galima vartoti vietoj ne visai atitinkančios realybę frazės „autorius kalba netaisyta“:

Atsižvelgiant į autoriaus stilių, kuriuo jis rašė siekdamas sustiprinti kūrinio meninį įtaigumą, redaguojant tekstą sąmoningai buvo palikta perteklinių žodžių, archajiškai skambančių sintaksinių konstrukcijų ir šiek tiek nenorminės leksikos.

Man rodos, tikslinė skaitytojų grupė pelnytai pasipiktintų, kad juos laikome nesugebančiais suprasti, kokių stiliumi autorius rašė. Bet nepykime ant kalbainių, jų darbas toks – atpažinti piktžolę ir pasiūlyti ją išrauti, o jau mūsų reikalas pamatyti, kad ir usnies žiedas tekste kartais žvaigžde pražysta.

„Literatūra ir menas“

LAIŠKAI

NESUSIPRATIMAS IR SAVAS, IR SVETIMAS

Birželio 8 d. „Draugo“ Kultūros priede Romualdas Kriaučiūnas pristato Laimono Briedžio knygos „Vilnius, City of Strangers“ lietuvių kalbos vertimą – „Vilnius, savas ir svetimas“. Autorius Briedis vadina save istoriku ir yra pareiškęs, kad Vilnius esą, yra „jo miestas“. Bet kai kuriuos faktus apie Vilnių ir apie Lietuvą, jis skleidžia klaidingai.

Dėl to, kad Kriaučiūnas pareiškia, jog autorius nebuvo patenkintas lietuvišku vertimu, pateiksiu kelias citatas iš knygos – kaip jis pats parašė anglų kalba.

Autorius rašo, kad 1920 metais ne Lenkija užėmė Vilniaus kraštą, bet „maištaujantieji“ („renegade“, „insubordinate“) lenkų legionieriai („Vilnius, City of Strangers“, 195 psl.), nors Pilsudskis pats viešai vėliau prisipažino, kad jis, kaip Lenkijos kariuomenės vadas, tą viską suorganizavo ir pats davė įsakymą Želigowskiui. Nebuvo jokio „maišto“, jokio „insubordination“, paprasčiausiai buvo vykdoma Pilsudskio Lenkijos politika, ką jis pats prisipažino. Autorius istorikas nežino svarbaus istorinio fakto apie „savą miestą“.

Kitur autorius rašo, kad daug lietuvių, rusų, lenkų ir žydų mylėjo Vilnių, bet sovietų laikais jų atmintis apie miestą negalėjo peržengti politi-

nių sienų („their memory of city could never cross the political boundaries“, 229 psl.). Atmintis negali peržengti politinių sienų? Ką gi tai gali reikšti?

Kriaučiūnas rašo, kad „knyga džiaugiasi ir Dovydas Katzas iš Vilniaus universiteto – internete reklamodamas knygą.“ Dovydas Katzas yra ne tik „iš“ Vilniaus universiteto, bet ir „iš“ Oxford universiteto. Iš Vilniaus universiteto jis buvo atleistas prieš trejus metus. Prieš tai jis buvo atleistas iš Oxford universiteto. Netekęs Vilniaus universiteto algos, neturėdamas kito užsiėmimo, Briedžio bičiulis Dovydas įsteigė savo internetinę svetainę, kurioje nepraleidžia progos kaltinti lietuvius už vokiečių sugalvotas ir organizuotas žydų žudynes, ir šiais metais Kaune specialiai pasirodė priešindamas Nepriklausomybės šventės eiseną – vadindamas ją fašistine.

Briedžio knyga yra lengvas pasiskaitymas, panašiai kaip koks moterų madų žurnalas sekmadienio popietę. Joje yra surinkta įvairių įdomių faktų ir įdomių nesąmonių. Būtų naudinga pristatant knygą šiek tiek susipažinti su jos turiniu ir jį įvertinti, ne tiktai pakartoti kitų pagyrimus ir surašyti eilę knygos ištraukų, lyg tai būtų koks skalbinių sąrašas.

Donatas Januta
San Francisco, California

ATMINIMO DIENA

Gegužės 27 d. būrelis artimųjų susirinkome pasidalyti išpūdžiais, naujienomis. Tai – rimto amžiaus sulaukusių žmonių didžiausia pramoga. Tarp mūsų buvo pora jaunų lietuvių, neseniai atvykusių iš Lietuvos. Liūdnamo buvo kalbėti apie Lietuvos vadovų elgesį, švenčiant Vasario 16-ąją Vilniuje ir svetimšalių kišimąsi į tautinį ugdymą. Niekas negalėjo paaiškinti, kodėl Lietuva taip nusmuko. Net ir vokiečių okupacijos metu Vasario 16-osios šventės niekas nedraudė.

Kalbėjome apie lietuvių kalbą ir jos naikinimą ne mažamokslių, bet save aukštinančių lietuvių kalbos žinovų, keistai pasivadavusių lituanistais. Mums atrodo, kad jie žlugdo lietuvių kalbą, kišdami į ją svetimus žodžius: gidas, konsultacija, kvestinuoja, prodiuseris, šou – kas žemaitiškai reiškia šunį... Lietuvos politinis ir ekonominis gyvenimas smunka žemyn, kai pirmosios nepriklausomybės tuo pačiu laikotarpiu Lietuvos gyvenimas, pramonė ir kultūra, tautiškumas karo nusiaubtoje Lietuvoje buvo pakeltas iki ekonomiškai pirmaujančių Europos valstybių. Todėl, kad Lietuvos vadovai dirbo Lietuvai, o ne savo egoistiniams tikslams. Daugelis tėvynėi dirbo be atlyginimo. O dabar kiek milijonierių išaugo Lietuvoje – milžiniška plastmasės įmonė Vilniuje, Masčio gamykla Telšiuose, „Mažeikių

nafta“, durpių prekyba, naftos išgavimas ir „Philip Morris“. Be galo daug išdavysčių nualino kraštą, o dar liūdniau, kad esame bejėgiai, ką nors pakeisti. Gal kas turi gerų patarimų, malonėkite iškelti viešumon.

Kalbėjomės apie mirštančią lietuvišką spaudą Amerikoje. Atrodo dar neseniai buvo Boston spausdinamas „Keleivis“, socialistinis, komunistu kvepiantis dienraštis. Pokario ateiviams netikęs žlugo, nors buvo ir vertingų rašinių. Buvo laikraštis „Darbininkas“, jį sužlugdė patys redaktoriai, spausdindami neįdomius ir tik redaktoriams vertingus rašinius. Jo – nebėra. Dabar dar turime „Dirvą“ ir „Draugą“, kurie laikosi ir bando rasti galimybių išlikti. Būtų gaila, kad vienas iš jų ar abu nustotų eję. Bet tai priklausys nuo jų pačių. Jei jie mokės pateikti skaitytojams vertingų ir įdomių visuomeniškų rašinių, drąsiai kritikuojančių politikus, kurie nuvedė Lietuvą į dabartinę padėtį. Nusikaltimų prieš Lietuvą yra labai daug, visų mes čia neišvardinsime. O laikraščiai, turėdami vietos, deda aprašymus apie alkoholinius gėrimus: konjakas – lietuvių išradimas, didžiulis vyno pasirinkimas, o dar priedo – „baikeriai“ (motociklininkai) arba apie žmogaus namą, kur gyvena. Vertingi rašiniai atmetami. Kodėl neminimi knygnešiai, daraktoriai, tautos mylėtojai, kovotojai už Lietuvą, lietuvių kančios, Rainių miškelis, Šven-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Lietuvoje Tėvo diena yra švenčiama pirmąjį, o JAV – trečiąjį birželio mėnesio sekmadienį. Tėvo diena yra ar turėtų būti daugiau nei prekybos sveikinimo atvirukais padidėjimas. Tai – proga prisiminti svarbų tėvo vaidmenį šeimoje ir visuomenėje. Proga padėkoti jam ir išreikšti savo meilę. Pakartotinai įrodoma, kad tėvai yra nepamainomi savo vaikų auklėjime, švietime ir sveikatos palaikyme. Tėvo diena yra ne tik proga artimiau pabendrauti su savo šeima, bet ir apskritai pamąstyti apie šeimą bei gyvenimą.

Išnaudodamas šią progą, prie tėvo noriu pridėti ir motiną, juos kartu pavadindamas tėvais. Tokiam apmąstymui visą glėbį brandžių minčių užtikau Lituanistikos instituto 1985 metų „Suvažiavimo darbų“ leidinyje (1989 m., Čikaga). Aldona A. Malcanaitė-Grinienė suvažiavime kalbėjo apie meilės išvystymą ir jos išlaikymą. Pasinaudodamas tuo šaltiniu, bent suglaustai, noriu išryškinti kai kuriuos meilės aspektus, liečiančius suaugusiuosius.

Paskaitos pradžioje autorė teigė, kad meilę laikome natūraliai išplaukiančius jausmus, tad apie meilę lyg nėra reikalo mokytis. Svarbu tik surasti tinkamą asmenį, kurį mes patrauksime ir kuris mus mylės. Ji taip pat pabrėžė, kad romantinė meilė yra stiprus jausmingumas, bet jis yra laikinas. Kartais išplaukiama į tikrą meilę, išlaikomą per intymumą, atvirumą ir savigarbą. Kas yra ta tikroji meilė ir kuo ji skiriasi nuo romantinės meilės? Psichologai teigia, kad prieš mylint kitą, reikia mokėti mylėti save. „Prieš galint atiduoti meilę kitiems, reikia turėti ją savyje. Negali duoti to, ko pats neturi, ko nesi išmokęs ar išgyvenęs. Save mylėti nėra egoizmas ar sau pataikavimas, bet pagarba savo asmeniui, savo gerovės, savo talentų ir svajonių išsaugojimas. Negerbdamas savęs žmogus negali gerbti kito“, – aiškino paskaitininkė. Jei mes save

Tėvo dienos proga – apie meilę

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

mylime, neleidžiame, kad mus užgauliotų, mus niekintų ir mums kenktų. Mes susidarome sąlygas, kad galėtume praturtinti savo vidinius lobius. Toliau paskaitininkė pabrėžė, kad jei mes mylime save, nežeminame savęs blogu elgesiu, t. y. melu, egoizmu, kito nuvertinimu, tinginyse, nesaikumu ir t. t. Ugdydami savo charakterį mes gerbiame save.

„Meilė kitam yra panaši į meilę sau. Kadangi meilė nėra daiktas, jos mes neprarandam dalindamiesi su kitais. Galim mylėti ir save, ir daugelį kitų, ir meilė mumyse nesumažės“, – aiškino paskaitininkė. Ji mini žinomą psichologą Leo Buscaglia, kuris įsitikinęs, kad meilė yra kaip išmintis: kuo daugiau ja daliniesi, tuo daugiau pačiam lieka. Mylėti – reiškia gerbti kitą asmenį, netaikant jam savo mastelio, sugebant išgirsti kito svajas bei skausmus, padėti jam tapti pačiu geriausiu pagal jo sugebėjimus ir nepavydėti jo laimėjimų. Mylėti – reiškia neužgožti jo savo nuomone, savo interesais, savo pageidavimais. Mylėdami mes sugebame atsakyti savo trumpalaikio malonumo dėl kitam svarbesnio reikalo. Meilė yra pasidalinimas savo energija, savo vidiniais lobiais, savo mintimis ir siela.

Savo paskaitoje prelegentė kvietė pažvelgti į meilės praktišką pusę, būtent kaip pamilus ją išlaikyti. Norint meilę išlaikyti reikia daug pastangų. Ją reikia globoti, prižiūrėti, pastoviai tikrinti jos stovį. Porai neužtenka tik vienas kitą pamilti ir turėti ge-

rus norus. Kasdienybė, asmeniniai skirtumai, lūkesčiai bei atsinešti įpročiai labai įtakoja vedybų eigą. Anot psichiatro Ari Kiev, yra penki svarbūs elementai mylinčiųjų tarpusavio ryšiui išlaikyti: sugebėjimas išlaikyti pusiausvyrą tarp nepriklausomybės ir bendrumo, pajėgumas pasikeisti laiko eigoje, pajėgumas atsipalaiduoti nuo praeities, pajėgumas išreikšti jausmus ir pajėgumas išklausyti. Aldonos A. Malcanaitės-Grinienėsypač pabrėžė pajėgumą išklausyti. Tas išklausymas nėra lygus pritarimui. Išklausymas padeda išsiskirti, atsiverti ir būti suprastam. Išklausydami vienas kitą mes įgyjame teisę patys būti išklausyti. Daug lengviau yra klausyti, kai mes žinome, kad galėsime savo mintis ir jausmus išlieti. Atvirame bendravime nė vienas neturi „pasisavinti“ pokalbio. Jei tai pradeda vykti, tas, kuris jaučiasi skriaudžiamas, nori protestuoti. „Sveikame, atvirame pasikalbėjime neturi būti aukų ar bailių,“ – aiškino prelegentė.

Teigiamo vedybinio gyvenimo išvystymui neužtenka gerų norų. Reikia dėti daug pastangų, bet dažnai sąmoningas pastangų dėjimas jam palaikyti yra mums svetimas ir nelengvas. Dėl nepasisekimo lengviau yra kaltinti savo vyrą ar žmoną, tėvus ar viršininkus. Prelegentė kviečia mus visus pergalvoti savo požiūrį į vedybinį gyvenimą. Jaunatviškas romantikos mitas mumyse visuose yra užsilikęs. Jo pėdsakai gali pasirodyti visai nelauktai. Tėvo dienos proga visiems tėvams – tėvams ir motinoms – yra proga peržvelgti savo meilės ryšių eigą. „Visų mūsų tikslas yra per meilę pasiekti intymumo ir nesibagainčio bendrumo su kitais šio pasaulio keliautojais“, – tai Aldonos A. Malcanaitės-Grinienės giliai apmąstytos paskaitos baigiamasis sakiny.

Džiugios Tėvo dienos visiems tėvams ir jų vaikams! Pridėjus mamas, gauname nedalomą šeimą.

drių kaimo gyvų žmonių sudeginimas, Kaniūkų kaimo žudynės. Apie tai mūsų spauda nedrįsta rašyti. Ar nereikėtų apie visus tuos teroristus viešai paskelbti, įdedant ir nuotrauką, aprašant jų kilmę, darbus ir jų globėjus.

Suprantama, kad spaudą išlaikyti reikia lėšų ir mes esame tikri, kad visi skaitytojai parems savo spaudą, kuri dirba tautos reikams ir nebando užpildyti vietą maisto gamtinimo receptais ar kitokiais Beverčiais raštais. Kiekviena lietuvė yra gera šeimnininkė jau seniai atsakiusi vartoti druską, baltą cukrų ir daug kitokių priedų, todėl jos nekeis savo mokslo virtuvėje, o jaunos šeimnininkės vengia virtuvės.

Mūsų nuomonė buvo vieningai tvirta – mes visi mielu noru remime savo spaudą, jei ji visą dėmesį nukreips į Lietuvos tautinį auklėjimą, savigarbą ir materialinę būklę.

Algis Virvytis
Boston, MA

**„DRAUGA“
GALITE
UŽSISAKYTI
IR
SKAITYTI
INTERNETU:
www.draugas.org**

Atidarytas A. Damušio demokratijos studijų centras

Atkelta iš 1 psl.

Adolfo Damušio demokratijos studijų centras įsteigtas atsižvelgiant į Universiteto misiją visuomenės ir humanitarinių mokslų srityje bei pažymint Adolfo Damušio (1908.06.16 – 2003.02.27) – mokslininko, nuoseklaus demokratinių vertybių puoselėtojo ir vieno iš pasipriešinimo sovietų bei nacių okupaciniams režimams vadovų – 105-ąsias gimimo metines.

Pasak A. Damušio dukters ambasadorės Gintės Damušytės, steigiamo Centro veiklos kryptis – pirmiausia taikomojo pobūdžio, kaip ir Adolfo Damušio mokslinė ir visuomeninė raiška. „Mano tėvas, – sakė ambasadorė, – nebuvo profesionalus istorikas, neilgai veikė praktinės politikos lauke. Bet buvo veiklos žmogus, autorius intelektualių tekstų, pažangių iniciatyvų. Jis generavo idėjas, jas įgyvendino pats, skatino ir kitus tai daryti.“

Ambasadorės G. Damušytės įsitikinimu, Adolfo Damušio veikla įkvėps ir paskatins daugiau diskusijų ir studijų apie pernelyg mažai ištirtą Lietuvos demokratinės minties raidą, politinį pasipriešinimą autoritariniams ir okupaciniams režimams, ypač antinacinį pagrindį. Centro veikla neabejotinai atskleis dar nežinomų rezistencijos istorijos ir kovos už demokratijos idealus puslapių.

MRU Humanitarinių mokslo instituto (HMI) direktorius istorikas dr. Robertas Jurgaitis sako, kad Centro veikloje jau numatyti intensyvūs darbai: „Visų pirma kaupsime ir sistemsime istorinius šaltinius, pradedant periodine spauda ir baigiant privačiuose asmeniniuose archyvuose saugomais dokumentais bei korespondencija. Be 1944–1990 metų išeivijoje saugomų dokumentų iš esmės jokia rimtesnė tiriamoji veikla nėra ga-

lima.“ HMI vadovas džiaugiasi, kad Adolfo Damušio demokratijos studijų centro steigimo idėjai palankumą rodo išeivijos lietuviai. „Iš anksto dėkojame visiems, galėsiantiems padėti

Adolfas Damušis. „Draugo“ archyvo nuotr.

tirti šalies demokratinės minties raidą. Juk ir šaltiniai išblaškyti ne tik po skirtingas Lietuvos bibliotekas, bet ir po įvairių šalių (JAV, Vokietijos, Švedijos, kt.) valstybinius ir privačius archyvus.“

Centro atidarymo proga jam talkinti pasiryžęs žurnalistas Vidmantas Valiušaitis dovanų įteikė sukaupą unikalių nuotraukų fotoarchyvą bei retos Sąjūdžio spaudos komplektus. „Tai irgi naujųjų laikų demokratinio proceso, jau tapusio istorija, dalis, kuri taip pat turi būti naujai steigiamo Centro akiratyje“, – pastebi V. Valiušaitis.

MRU Adolfo Damušio demokratijos studijų centro steigimo sutartį Universiteto vardu pasirašė studijų prorektorius doc. dr. Giedrius Viliūnas, Damušių šeimos vardu – ambasadorė Gintė Damušytė. Centro steigimo ceremonijoje dalyvavo akademikai, politikai, visuomenės veikėjai, išeivijos atstovai, žurnalistai, MRU

akademine bendruomenė.

Adolfas Damušis – mokslininkas, politikas, jau studijų metais mokslinę veiklą ir visuomeninį darbą jungęs į integralią visumą, žymus ateitininkų veikėjas, rūpinęsis jaunimo problemomis ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje: organizavęs ateitininkijos atkūrimą, įkūręs plačiai išgarsėjusią ateitininkų stovyklą „Dainava“. A. Damušis buvo ir aktyvus kovotojas už Lietuvos laisvę, vienas iš 1941 m. Birželio sukilimo organizatorių ir vadovų, Lietuvos laikinojoje vyriausybėje ėjo pramonės ministro pareigas, taip pat buvo vienas iš 1943 m. įsteigto Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto organizatorių, jo vicepirmininkas. Už rezistencinę veiklą nacių kalintas Vokietijos kalėjimuose. Svarbiausi A. Damušio mokslo darbai atlikti išeivijoje – JAV, Kanadoje, Anglijoje ir Prancūzijoje užpatentuota per 30 mokslinių išradimų. 1944 m. priverstinai palikęs Lietuvą, į ją nuolatiniam gyvenimui grįžo tik po daugiau nei pusšimčio metų – 1997-aisiais. Čia, Lietuvoje, toliau tęsė intelektualinę veiklą, aktyviai dalyvavo Lietuvos visuomeniniame ir kultūriname gyvenime. Jau gyvendamas Lietuvoje prof. A. Damušis sakė: „Visus tuos dešimtmečius ilgėjausi Lietuvos. Praėjome ir ugnį, ir vandenį. Jei išlikome, tai turime susiburti ir kurti savo kraštą. Visi drauge.“

1984 m. A. Damušio veiklą aukštai įvertino popiežius Jonas Paulius II, apdovanodamas jį Šv. Silvestro ordinu. 1994 m. Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas dekretu už itin reikšmingus asmeninius nuopelnus ginant Lietuvos Respublikos laisvę ir nepriklausomybę bei ilgametį ir sąžiningą darbą Lietuvos valstybei A. Damušį apdovanojo 3-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu.

15 min.lt

TELKINIAI

Pittsburgh, PA

Pittsburgh lietuviai pasitinka vasarą

DALIA CIDZIKAITĖ

Praėjusiais metais šimtmetį paminėjusios Vakarų Pensylvanija Lietuvių piliečių draugijos (angl. Lithuanian Citizens' Society of Western Pennsylvania) nariai, kurių dauguma – Pennsylvania anglies kasyklose dirbusių lietuvių palikuonys, kaip ir pati draugija, gali papasakoti daug įdomių istorijų.

Savo ilgo ir vingiuoto gyvenimo istorijomis mielai dalijasi 96-erių metų sulaukusi Viola Stanny. „Matai, kokia aš esu, – juokavo moteris, šių metų birželio 8 dieną man apsilankius draugijai priklausančiame pastate, vietinių vadinamame tiesiog 'Lietuvių klube', – vos tik pradėjusi pasakoti, negaliu sustoti.“ Viola Stanny, jau penkis kartus lankiusis Lietuvoje, net ir perkopusi 90 metų slenkstį, vis dar puoselėja viltį Lietuvą išvysti dar kartą. Nors sveikata jau nelabai kokia, ji vis dar aktyvi draugijos narė.

Mano viešnagė pas draugijos narius sutapo su šeštadienio rytais klube vykstančiomis lietuvių kalbos pamokomis. Tai suaugusiųjų klasė, kurią lanko vyresnio amžiaus Pittsburgh miesto bei jo apylinkių lietuviai ar lietuvių kilmės žmonės, norintys išmokyti lietuviškai. Pamokas jau ketvirtą kartą savanoriškai veda Vytautas Miselis. Iš Čikagos atvykęs su noru užsidirbti pinigų, už juos nusipirkti burlaivį ir vėl sugrįžti į Vėjų miestą,

Šeštadienio mokyklos mokiniai su savo mokytoju Vytautu Miseliu (antros eilės viduryje).

Dalia Cidzikaitės nuotraukos

jis taip ir liko gyventi Pittsburgh, kaip pats sako, nei užsidirbęs daug pinigų, nei išsigijęs burlaivį.

Birželio 8 dieną vyko paskutinė šių mokslo metų lietuvių kalbos pamoka klube, todėl po beveik dvi valandas trukusios pamokos, kurioje kalbėta apie Kristijoną Donelaitį, skaityta ištrauka iš jo poemos „Metai“, mokiniai neskubėjo skirstytis. Visų

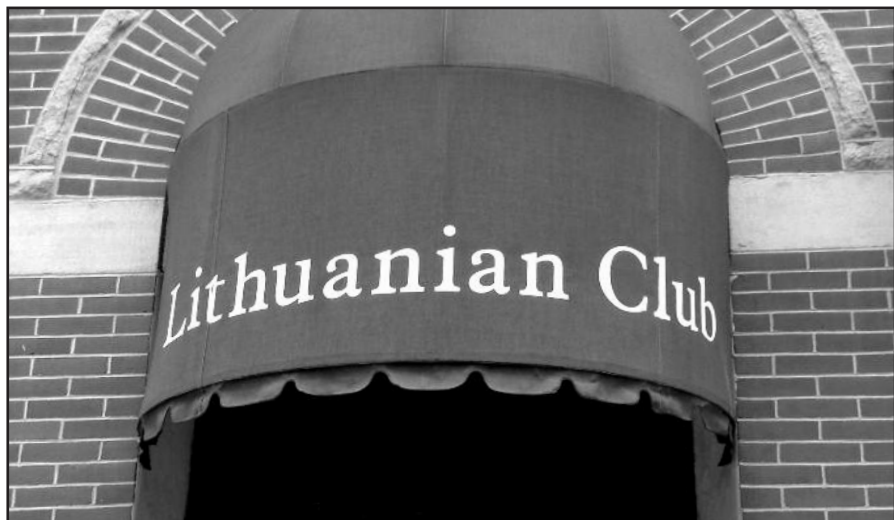
laukė gausios suneštos vaisės, prie kurių prisidėjo ir vyriausia mokinė, draugijos narė Viola Stanny – ji visus vaisius jos pačios kepta vištiena.

Šimtmetį sulaukusios draugijos narių gretos retėja, todėl jau kuris laikas ant 1870 metais pastatyto lietuviško pastato kabo iškaba, jog lietuvių klubas parduodamas. Nors raudonų plytų pastatas nė kiek nepriemena 143 metų sulaukusio senolio, ir tiek iš išorės, tiek iš vidaus atrodo puikiai, jame, be lietuvių kalbos pamokų šeštadieniais, daugiau jokių lietuviškų renginių nevyksta. Pasak turbūt jauniausios draugijos narės Nicole Stulginskaitės, neseniai klubas prarado labai svarbų savo pajamų šaltinį – žaidimo „Bingo“ metu surenkamas lėšas. Pittsburgh miesto valdžiai uždraudus rūkyti viduje, pasibaigė ir „Bingo“ popietės klube. Tiesa, iki šiol nedidelės, bet jaukios ir tvarkingos klubo salės parketo grindis kartas nuo karto už nedidelę nuomą išbando pramoginių ar kitokių šokių entuziastai.

Draugijos nariai tikisi savo pastatą parduoti už nemažą sumą, mat rajonas, kuriame pastatas stovi, atsi- gauna, jame apsigyvena vis daugiau

jaunų dirbančių žmonių. Vienintelis vietos trūkumas – mažai vietos automobiliams pastatyti. Tačiau tai neturėtų atbaidyti būsimų pirkėjų. Draugijos nariai sako, jog jeigu pastatas bus parduotas, didžioji dalis gautų pinigų bus paskirta labdarai. Vakarų Pensylvanija Lietuvių piliečių draugija ir seniau gausiai aukojo, draugiškai rėmė lietuviškas organizacijas. Vytautas Miselis sako, jog draugija ne kartą stambia suma ir grynais parėmė ir „Draugą“, jo žiniomis, vienais metais laikraščiu paaukota suma siekė net 60,000 dol.

Šiomis dienomis tokių pinigų draugijos nariai neturi, tačiau net ir pardavę savo pastatą jie turės kur rinktis. Už miesto, Jefferson Hills, PA, yra dar vienas draugijai priklausančias klubas (Lithuanian Countryside Club), kuriame jau daug metų vyksta Joninės, kurios – jau ne už kalnų. Jose antrus metus iš eilės žada dalyvauti ir šią vasarą University of Pittsburgh vykstančio Baltic Summer Studies Institute mokytojai bei studentai, besimokantys lietuvių, latvių ir estų kalbų. Pittsburgh lietuviai tikisi, jog ir šį kartą Joninių šventė bus smagi – su dainomis, žaidimais ir, žinoma, laužu.

Apie tai, kad pastatas priklauso lietuviams, skelbia ženklai „Lithuanian Club“ ir „Lithuanian Hall“.

LR AMBASADOJE PRISTATYTI ExCEL PROGRAMOS PASIEKIMAI

Birželio 10 d. LR ambasada JAV kartu su Amerikos Taryba (American Councils – viena svarbiausių JAV įstaigų, atsakingų už tarptautines mainų programas) bei buvusią JAV ambasadore Lietuvoje Anne Derse pristatė ExCEL (Exchanges for Culture, Education and Leadership), programos pasiekimus bei ateities planus.

Ambasadorius Žygimantas Pavilionis atidarydamas renginį teigė, kad per pastaruosius kelerius metus glaudžiai bendradarbiaujant su JAV įstaigomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis pavyko paskatinti dar glaudesnę dialogą ne tik tarp abiejų šalių, bet ir jų visuomenių: nauji ryšiai tarp JAV ir Lietuvos mokyklų, universitetų, švietimo, kultūros, verslo bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų užtikrina mūsų transatlantinių ryšių ateitį. Ambasadorius paminėjo, kad transatlantinių ryšių plėtra bus vienas iš svarbiausių prioritetų ir būsimo Lietuvos pirmininkavimo ES metu, kuomet prasidės ES–JAV derybos dėl visuotinės Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės.

LR ambasados JAV info

Oficialiu „Lituanica SAT-1” gėrimu skelbiamas pienas!

Pirmojo lietuviško palydovo „Lituanica SAT-1” kūrėjams – Kauno rajone, Ringaudų seniūnijoje gyvenančios moters, kuri išgarsėjo savo principingu atsisakymu jos pievoje nusileidusiam milijardieriui Richard Branson duoti šviežio pieno, parama. Praėjusį savaitgalį su gerb. Vida popietę bendraudami praleidę „Lituanica SAT-1” kūrėjai Vytenis Buzas ir Laurynas Mačiulis džiaugėsi paragavę šviežio karvės pieno ir pasivaishinę saldumynais. Iš pradžių bendrauti sekėsi sunkiai, nes svečiai buvo palaikyti žurnalistais, tačiau kai prisistatė kaip pirmojo Lietuvos palydovo kūrėjai, šeiminiškė iškart pasidarė atviresnė ir nuoširdesnė.

„Gerb. Vida man pasirodė gana uždara, tačiau jautri ir geros širdies asmenybė, kitus žmones vertinanti pagal tai, kiek nuoširdžiai šie su ja bendrauja. Paašikėjo, kad moteris daug žino apie mūsų projektą ir ji visapusiškai palaiko. Anot jos, mokslo laimėjimai Lietuvai labai svarbūs, o tautos pasididžiavimas pirmu palydovu padėtų spręsti protų nutekėjimo problemą. Moteriškė ne iš kelmo spirta, visais klausimais turi tvirtą nuomonę, todėl buvo malonu ir įdomu su ja pabendrauti”, – išpūdžiais dalinosi misijos „Lituanica SAT-1” vadovas V. Buzas.

Didžiausią išpūdį misijos vadovams paliko gerb. Vidos išsilavinimas. Paašikėjo, kad moteris Kauno politechnikos institute yra baigusi elektroninių skaičiavimo mašinų technologijas, vėliau ilgą laiką gyveno ir dirbo Kaune, „Lietuvos telekomo” bendrovėje. Tačiau miestas, kur žmonės nelabai nuoširdūs, jai buvęs svetimas – moteris svajojusi gyventi kaime, ką galiausiai ir padarė. Šiuo metu ji viena prižiūri 12 karvių ūkį ir rūpinasi kartu gyvenančia motina.

Pabendravę su gerb. Vida V. Buzas ir L. Mačiulis teigia nusprendę pieną, kurio taip ir nepavyko paragauti Lietuvoje viešėjusiam R. Branson, visuomenei pristatyti kaip ofi-

cialų misijos gėrimą. „Pieną gerti sveika. Mūsų komandos darbų grafikas yra tikrai įtemptas, todėl labai rimtai svarstome galimybę pasirašyti sutartį su vienu iš Lietuvos ūkininkų ar pieno gamintojų dėl visos palydovo kūrėjų grupės aprūpinimo pieno produktais ir kosminio pieno įvedimą į rinką”, – teigia V. Buzas.

Prieš atsisveikindama, gerb. Vida jauniesiems inžinieriams aprodė savo prižiūrimą ūkį ir pievą, kur ganosi karvė, kurios pieno paragauti taip norėjo oro balionu atskridęs R. Branson. Atsisveikindama su Vyteniu ir Laurynu gerb. Vida palinkėjo pirmojo lietuviško palydovo kūrėjams ir visai „Lituanica SAT-1” komandai toliau atkakliai tęsti pradėtus darbus ir sėkmingai siekti ambicingų tikslų – paleisti pirmąjį lietuvišką palydovą į žemės orbitą.

„*Lituanica SAT-1” palydovą kuria daugiau nei 30 narių tarpdisciplininė komanda, sudaryta iš įvairių sričių aukštos kvalifikacijos specialistų, jaunų lietuvių mokslininkų, inžinierių, fizikų, programuotojų, gyvenančių ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Balandžio pradžioje pradėtas vienas svarbiausių palydovo misijos etapų – prototipo integravimas. Projekte, kurio vertė siekia 1,3 mln. lt, šiuo metu dalyvauja 22 organizacijos ir įmonės. Visi, palaikantys pirmojo lietuviško palydovo paleidimo misiją, kviečiami burtis socialiniame tinkle „Facebook”: <http://www.facebook.com/Lituanicasat1>*

Paleistas į žemės orbitą pirmasis palydovas šalies istorijoje „Lituanica SAT-1” ilgiau nei 6 mėn. skries 400 km aukštyje, 8 kilometrų per sekundę greičiu. Palydovas atliks pirmuosius lietuviškus kosmoso tyrimus, išbandys lietuvių sukurtas technologijas ir tirs alternatyvius energijos šaltinius ypatingomis sąlygomis. Projekto svetainė: www.kosmonautai.lt

Tomas Taškauskas

„Lituanica SAT-1” kūrėjai Vytenis Buzas ir Laurynas Mačiulis.

Onlinemedia.lt

Saulės stebuklas Lietuvoje

Vos tik sulaukusiai 14 metų mergaitei dangaus skliautuose pasirodęs reiškinyms buvo svetimas ir nesuprantamas. „Kas darosi su mano akimis? – klausė ji savęs. Saulė didėdama pradėjo suktis ir artėjo link jos. „Aš sudeg-siu”, – nugalėdino ją staigi mintis.

Ji ir jos broliukas pas senelius (tėvelio tėvus), atsirado labai netikėtai. Tėvai planavo išsaugoti vaikus nuo ištėrimo į Sibirą, išsaugoti juos nuo karo, apie kurį gandai jau buvo pasklidę Lietuvoje, todėl nutarė, kad šeima turi išsiskirti. Jie sugalvojo planą – perkelti sūnų ir dukterį į tėvo tėviškę, toli nuo pavojaus ir karo grėsmės. Tėvo tėvai turėjo didelį ūkį Vitėnų kaime, Tverėčiaus valsčiuje, Švenčionių apskrityje. Jo tėviškė buvo labai graži ir svarbiausia – saugi. Čia, toli nuo gresiančių pavojų, vaikai turėjo galimybę išlikti gyvi.

Buvo nutarta, kad mamytė laikinai pasiliks pas savo brolių, Vasiliaučiznos kaime, apie keturi kilometrai nuo Kazlų Rūdos miestelio.

Tėvelis planavo nakties metu per Liepojaus upelį bėgti į Vokietiją. Nors tas planas buvo labai pavojingas, bet kitos išeities nebuvo. Garantijos taip pat nebuvo, nes keletas lietuvių, bėgusių per sieną, jau buvo nušauti rusų sargybinių.

Graudžiai atsiveikinę su mamyte, mergaitė su broliu buvo pavesti dėdei, tėvelio broliui, kuris atvažiavo pasiimti vaikus ir nuvežti juos pas senelius. „Kodėl mamytė taip verkė? Ar ji jautė, kad mes atsiskiriame amžinai?”, – susirūpino mergaitė.

Pas senelius, savo kambarėlyje, prie lango, ant apdengto staliuko, mergaitė įsirengė altorėlį su Marijos paveikslu, visada papuoštą gėlėmis iš senelės darželio. Ji verkė ir meldėsi kasdien, kad Dievas apsaugotų tėvelius nuo karo pavojaus, kad visi išliktumėme gyvi ir kad galėtumėme grįžti ir gyventi laisvoje Lietuvoje. Meldėsi, kad galėtų dar pasimatyti su tėvais.

1941 metų birželio 22 dieną ji savo dienoraštyje rašo: „Šiandien sekmadienis. Tėtukas išėjo į bažnyčią, močiutė nuėjo pailsėti, o aš išėjau į laukus. Pasiėmiau su savim maldaknygę ir rožančių. Perėjau per kaimą ir atsidiūriau pasakoj, – taip, tikrai pasakoj. Aš meldžiausi, ir malda buvo stebuklinga. Oras buvo vidutiniškas – saulė protarpiais pasislėpdavo, švelnus tėvynės vėjas draikė plaukus, supo girias žiedų, balti lelijų lapai atsiversdavo pavėjui, plūduriavo vandens paviršiuje. Ėjau upelio krantu. Toliau siūbavo dar neprinokę, žaliūkai rugiai, lingavo, nardė varpos kaip žalsvas upės vanduo. Ajerų krūmokšniai tyliai šnabždėjo pasaką...

Aš nutraukiau maldą. Mane apsupo vasaros skraistė, kažkokia keista ugnis užsiziebė širdyje ir aš likau be žado.”

Ji pakėlė galvą ir pažvelgė į dangų. Saulė darėsi plytinės spalvos, pradėjo suktis laikrodžio kryptimi, labai greitai ir, atrodė, artinosi link jos. Nusigandusi, kad kažkas negero darosi su jos akimis, ji užsimerkė ir pradėjo jas trinti. Po kelių sekundžių atvėrusi akis ji matė saulę, grįžtančią į padangę, nustojančią suktis ir atgavusią buvusią spalvą.

„Greičiausiai tai buvo laikinas akių negalavimas”, – išsi-aiškino sau nurimusi mergaitė. Toliau ji rašo: „Pakilau eiti. Aš tikiu, kad Dievas mano maldą išklausys. Aš meldžiausi už tėvelius, kurie buvo toli nuo manęs, už brangią tėvynę, kurią priešai niekino ir visa, kas buvo sukurta po karo, naikino.

Po pietų atėjęs dėdė Vaclovas pranešė, „kad jau prasidėjo karas”. Mergaitės malda buvo išklausyta. Karas jų nepalietė. Karas prasidėjo dviem dienom anksčiau nei tėvelis planavo bėgti į Vokietiją. Šeima išliko gyva ir už trijų savaitių atvažiavęs tėvas parsivežė vaikus namo į Kybartus, kur juos džiaugsmingai sutiko mamytė.

Praėjo lygiai 40 metų. Mergaitė jau buvo 54 metų moteris. Vieną dieną pašto dėžutėje ji rado kažkieno siųstą jai laikraštėlį apie Marijos apsireiškimus Jugoslavijos Medjugorje (Kroatija).

Pirmą kartą Marija pasirodė šešioms vaikučiams 1981 metų birželio 24 dieną. Apsireiškimai keletą metų tęsėsi beveik kasdien. Žinia pasklido visame krašte ir pasaulyje. Netrukus tikintieji ir netikintieji, sveiki ir ligonys tūkstančiais rinkosi į Medjugorje. Daugelis iš jų patyrė ir pergyveno saulės stebuklą, kaip ir ji, būdama 14 metų. Tik dabar ji suprato, kad tai nebuvo akių liga, kai su maldaknyge vienoje rankoje ir rožančiumi kitoje, ji ėjo Eržvėtos upelio pakrante, Vitėnų kaime, senelių tėviškėje. Dievas siuntė jai stebuklą.

Jai buvo gaila, kad ji nepasidalino su tėvais savo regėjimu. Dabar buvo per vėlu. Savo knygelėje „Antgamtinė pabėgėlės kelionė” saulės stebuklas buvo praleistas, priežastis, dėl ko ji dabar, 85 metų amžiaus senelė, prisimindama nuostabius gyvenimo įvykius, svarstė jų svarbą. Lietuvoje saulės stebuklo regėjimas įvyko 1941 metais birželio 22 d. Medjugorjės stebuklai prasidėjo 1981 metais birželio 24 d., lygiai po 40 metų.

Skaudus prisiminimas, išlikęs iš 1941 metų birželio 22-osios, kai Budavonės miškelyje, netoli Bartninkų, komunistai nukankino tris kunigus: Vaclovą Balsį, Justiną Dabrilą ir Joną Petriką.

Dalia Telyčėnaitė-Bekas

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Misija – Sibiras '12“

pristatyta „Aušros Vartų / Kernavės“ tunto „Dubysos“ draugovės paukštytėms

Eglė Česnakavičiūtė per dvi savaites sugebėjo Čikagos mieste ir apylinkėse surengti net 11 atskirų susitikimų/pranešimų apie jos nepamirštamą žygį, lankant Lietuvos tremtinių gyvenvietes ir kapavietes Chakasijos Respublikoje, tolimame Sibire. Eglės susitikimai vyko su įvairaus amžiaus klausytojais – nuo penkerių iki 103 metų!

Štai kaip „Dubysos“ draugovės (draugininkė ps. fil. Ramunė Papatienė) mažosios paukštytės, išklausiusio Eglės pranešimo, atkūrė Lietuvos žmonių trėmimą.

Sulipusios į įsivaizduojamą, labai ankštą ir sugrūstą trėmimo „vagoną“, liūdnos, nes negavo jokių užkandėlių nei gėrimo, sesės „riedėjo“ tolyn nuo namų... Sėdėti kaspino aptvertame nedideliame keturkampyje buvo labai nepatogu – kieta ir beveik neįmanoma pasijudinti. Kelioms sesėms nutirpo kojos. Vienai sesei reikėjo pasinaudoti tualetu. Ji labai nustebė, kai jos vadovė parodė grindyse „išpjautą“ skylę. „Vagonas“ tikro tualetu neturėjo. Netrukus kita sesė paprašė saldainiuko. Deja, saldainio niekas neturėjo ir negalėjo jai pasiūlyti. O kaip su valgiu?

Po ilgų Čikagos lituanistinės mokyklos pamokų, mažosios sesės jau gerokai išalko. Vadovė sakė paieškos, gal

Aušros Vartų/ Kernavės tunto „Dubysos“ draugovės skautės. Antroje eilėje penkta iš kairės stovi „Misija-Sibiras '12“ žygio dalyvė Eglė Česnakavičiūtė.

Sesės Ritonės nuotr.

suras kokią riekelę duonos. Vienos norėjo duonelės su riešutiniu sviestu, kitos su uogiene, bet, deja, jokio užtepimo nebuvo, tad reikėjo kęsti alkį.

Po ilgos ir sunkios kelionės sesės, „pasiekusios“ Sibirą, prisiminė tuos

vaizdus, kuriuos ekrane parodė Eglė – tremtis pasirodė labai liūdna ir sunki. Tokią ją ir norėjo jaunos sesės parodyti Eglė ir vadovė ps. fil. Lilija Gelazis.

v.s. Ritonė Rudaitienė

Nauji LSS oro skautai

Nuotraukoje iš k.: Marius Orentas, Renata Petraitytė, Alina Orentaitė, Gintarė Meižytė, Ingrida Skirpaitė, Gabrielė Gedo, Antanas Petrakis, Tomas Vebeliūnas, Andrius Mickus iš Washington „Karaliaus Mindaugo“ draugovės. Linkime jiems bręsti gražioje, skautiškoje šeimoje ir vis siekti dangaus viršūnės.

Labai kviečiame tapti ASD/Korp! Vytis Čikagos skyriaus „Facebook“ gerbėjais („like us“), kad galėtume turėti kuo daugiau pasekėjų!

Visi jūrų, žemės ir oro skautai kviečiami dalyvauti jūrų skautų-budžių buriavimo sueigose

Skautai ir jų tėveliai išmoks tvarkyti ir buriuoti vienstiebj „Pearson Commander 26“ burlaivį „Baltija“.

Skautai įsigys LSB (Lietuvių skautų brolijos) buriavimo specialybę bei BSA (Boy Scouts of America) „Small Boat Sailing“ nuopelnų ženklelį – „Merit badge“. 75 dol. registracijos mokestis padengia burlaivio naudojimo išlaidas.

Renkamės Burnham uoste (tarp Soldier Field ir McCormick Place)

• šeštadienį, birželio 15, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)

• šeštadienį, birželio 22, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)

• šeštadienį, birželio 29, 11–2 val. p. p. (gali tęstis ilgiau)

Registracija: j.b. Vilius Dundzila, tel. 773-593-7500;

el. paštas: dundzila@yahoo.com.

2013 m. Jubiliejinės stovyklos Bendrijos pastovyklė

„Turtinga patirtis“ kviečia stovyklautojus!

Mieli sesės ir broliai,

Š. m. Jubiliejinės stovyklos Bendrijos pastovyklės šūkis – „Skautijos patirtis – mūsų turtas ir širdis!“ – patvirtina, jog kiekvieno skauto(-ės) įnašas ir įgūdis yra reikšmingi veiklos tęstinumui. Skautiška šeima suartina ir darniai vienija atskiras kartas. Jaunimas, vidutinio ir vyresnio amžiaus skautai bendromis jėgomis siekia tikslų ir kartu įtakingai ugdo atsakingas asmenybes.

Bendrijos pastovyklė „Turtinga patirtis“ vertina ir laukia jūsų kolektyvinio indėlio, ilgalaikės skautavimo patirties. Bendrijos štabas yra numatęs įdomią programą, pritaikytą suaugusiems su paskaitomis, diskusijomis ir uždaviniais. Tai gi, sesės ir broliai, vėl kartu stovyklaukime, statykime palapines, uždekime laužus, dainuokime dainas ir žygiuokime stovyklos takais, nes esame ir būsimieji skautais visą savo gyvenimą.

Daugiau žinių apie Jubiliejinę stovyklą ir registracijos formas rasite tinklalapyje: www.skautai.net. Raginame užsiregistruoti iki birželio mėnesio pabaigos.

s. fil. Danguolė Bielskienė

v.s. fil. Rimantas Griškelis

Bendrijos pastovyklės štabas

Amerikos kariūnus sužavėjo ir Lietuva, ir jos žmonės

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Beveik du mėnesius – nuo gegužės pradžios iki liepos 1-osios – Lietuvoje skirtingu laiku vieši Jungtinių Amerikos Valstijų kariūnai. Iš viso per tą laiką čia atvyks 8 grupės po 10–11 JAV kariūnų. Kai kurie savo apsilankymą Lietuvoje jau baigė, kiti dar tik neseniai atvyko. Amerikos kariūnams Lietuvoje iš viso per tą laiką teks dalyvauti beveik pusšimtyje skirtingų renginių ir susitikimų. Parengiant jų programą, didelį darbą atliko JAV ambasados Vilniuje darbuotojai.

JAV kariūnų vizitas į Lietuvą yra JAV vyriausybės remiamos kultūrinių mainų ir kalbų mokymo programos (CUPL – Cultural Understanding and Language Proficiency) dalis. Kariūnai iš Amerikos priklauso JAV sausumos pajėgų rezervų karininkų korpusui (ROTC – Reserve Officer Training Corps). Nemaža dalis į Lietuvą atvyko iš Fort Knox bazės Kentucky valstijoje.

ROTC narys studentas gauna stipendiją, kuri iš dalies ar pilnai padengia jo mokymo išlaidas, o studentas išsipareigoja po mokslų tarnauti armijoje kaip ir kiti studentai. ROTC studentai lanko įvairias aukštąsias mokyklas, bet taip pat jie gauna karinių žinių pradžiamokslį, dalyvauja pasirinktos karinės srities mokymuose. Pasibaigus mokslo metams, šie studentai toliau apmokomi, jie dalyvauja tokiose misijose kaip pastaroji į Lietuvą.

Vizito metu JAV kariūnai ne tik dalyvauja paramos, gamtos švarinimo ir įvairiuose visuomeniniuose renginiuose – visuomenės ir kariuomenės dienos minėjimuose, miestų šventėse, bet ir moko Lietuvos karius anglų kalbos. Svečiai iš JAV ypatingą dėmesį skiria jaunimui: dalyvauja viktorinose, sporto varžybose, rengia anglų kalbos kursus, susitinka su Lietuvos skautais ir kariūnais. Viešnagės metu JAV kariūnai taip pat aplankė ir psichinę negalią turinčius žmones.

Rengdamiesi tarptautinėms karinėms pratyboms „Kardo kirtis 2013“, dalis JAV kariūnų pirmą kartą gyveno ir treniravosi Alytuje, didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuoto pėstininkų bataliono bazėje. „Kardo kirtis“ („Saber Strike“) – JAV kariuomenės sausumos pajėgų Europoje organizuojamos jau tradicinėmis tapusios tarptautinės karinės pratybos Baltijos šalyse, šiemet surengtos birželio 3–14 d. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Pagrindinis šių tarptautinių pratybų tikslas – tobulinti vadovavimo ir valdymo procedūras, individualius ir kolektyvinius karių igūdžius bei sąveiką su regiono kaimynais ir partneriais.

Šiemet pagrindinis pratybų organizacinis krūvis buvo patikėtas Lietuvai, o jų metu Lietuvoje lankėsi apie 550 užsienio karių ir karinių stebėtojų iš Estijos, Latvijos, Didžiosios Britanijos, JAV, Norvegijos, Prancūzijos, Suomijos, Švedijos bei NATO Šiaurės šalių daugianacionalinio korpuso.

Jaunuosius amerikiečius Lietuva tiesiog sužavėjo – tą jie kalbėjo lankydamiesi įvairiuose renginiuose įvairiuose miestuose. Alytuje jie stebėjosi, kad Lietuvoje tiek daug žalumos, šalis atrodo tarsi vienas parkas. JAV kariūnai šiame mieste trenira-

JAV kariūnai Birštone parodė programą.

Lietuviška kareiviška košė amerikiečiams buvo skani. **A. Vaškevičiaus** nuotraukos

vosi kartu su lietuviais kariais, kartu žaidė krepšinį, gyveno kareivinėse, laisvalaikio klausėsi daugiausia 9-to dešimtmečio muzikos. Svečius nustebinio ir Grūto parkas, kuriame jie pamatė sovietinių laikų skulptūras ir teigė geriau suprātę Lietuvos istoriją.

Amerikiečių kariūnai gyrė ir žmones, su kuriais bendravo, ir lietuvišką maistą. Jie paragavo šaltibarščių, kurių skonio iki šiol nežinojo, jiems labai skani buvo ir lietuviška kareiviška grikių košė su spirgučiais. Ne vienas kariūnas sakė, kad norėtų geriau pažinti Lietuvą, mielai į ją sugrįžtų ir ateityje.

Kelios dešimtys kariškių iš Amerikos dalyvavo birželio pradžioje Birštone surengtoje miesto šventėje. Tokio būrio amerikiečių šis nedidelis kurortinis miestelis prie Nemuno dar nebuvo matęs. Amerikiečiai drąsiai kalbino vietos gyventojus, bet kalbos barjeras, ypač bendraujant su vyresniais lietuviais, gerokai trukdė. Tačiau netrūko šypsenu,

o gavę dovanų – šratinukų visi dėkojo angliškai. Labiau išsidrąsinę birštoniečiai net prašė kartu nufotografuoti – ypač juodaodės merginas kariškomis uniformomis.

Birštone Amerikos kariūnai parodė įdomią programą – dainuodami kariškas dainas ir skanduodami jie žygiavo po miesto parkelį, energingai mankštinosi, nutiesę tarp dviejų medžių lyną, rodė, kaip reikia juo ropštis. Šią užduotį atlikti jie pakvietė ir savanorius lietuvius, kurie pasirodė sėkmingai. Visų užsiėmimų metu netrūko šypsenu, juoko ir geranoriškumo.

„JAV ambasada džiaugiasi turėdama galimybę paskatinti jaunų amerikiečių ir lietuvių bendravimą. Tikiu, kad jauni vyrai ir moterys iš JAV ir Lietuvos turės unikalią galimybę susipažinti su skirtinga kultūra, įgis vertingos patirties ir lyderystės gebėjimų“, – apie šį kariūnų apsilankymą teigė JAV ambasados Viešųjų ryšių ir kultūros skyriaus vadovas Jonathan M. Berger.

LIETUVA IR PASAULIS

Seimas neturi spręsti apie jam atskaitingos prokuratūros darbą

Vilnius (BNS) – Seimo pirmi-ninkas „darbietis“ Vydas Gedvilas ne-pritaria siūlymui atleisti generalinį prokurorą, jei Seimas nepatvirtina Generalinės prokuratūros veiklos ataskaitos. Pagal Konstituciją Gene-ralinė prokuratūra yra atskaitinga Seimui ir kartą per metus pateikia parlamentui savo veiklos metinę atas-kaitą, kurią balsavimu tvirtina Seimo nariai. Teisės aktuose nėra numatyta, kas nutinka, jei parlamentas neprita-ria prokuratūros ataskaitai, todėl dar praėjusioje Seimo kadencijoje buvo įregistruotas Seimo narių siūlymas, kad Seimui nepritarus ataskaitai, pre-зидентas svarsto Generalinio proku-roro tinkamumą toliau eiti savo pa-reigas. Po prezidentės D. Grybauskai-tės kritikos ši įstatymo pataisa Seime buvo atmesta. Valdančiųjų koalicijos pasitarimuose buvo svarstomas klaui-simas, kad nepritarus institucijos me-tinei veiklos ataskaitai, turėtų atsi-statydinti jos vadovas. Tačiau prem-ieras socialdemokratas Algirdas But-kevičius neigė, jog buvo konkrečiai

Vydas Gedvilas. ELTA nuotr.

kalbama apie nepasitikėjimą genera-liniu prokuroru Dariumi Valiu. Seime yra registruotas pasiūlymas Seimo statutui, kuriuo numatoma, kad ne-pritarus metinei veiklos ataskaitai atsistatydina vadovas. Generalinį pro-kurorą skiria ir atleidžia prezidentė. 2010 m. birželio 15 d. Prezidentės dek-retu Generaliniu prokuroru buvo pa-skirtas Darius Valys, prieš tai jo kan-didatūrą pritarus Seime.

Seime aptarti tremties padariniai

Vilnius (BNS) – Birželio 12 d. par-lamento rūmuose Vilniuje surengta konferencija „Tremties istorinė ir so-cialinė atmintis: gyvenimas po lem-ties ženklų“, skirta tremtiniais. Kon-ferencijoje siekta pažvelgti į tremtį, remiantis ją išgyvenusių asmenų pa-tirtimi, aptarti tremties padarytą įtaką asmenybei ir buvusių tremtinių gyvenimo kokybei senatvėje. Prane-šimus skaitė įvairių sričių moksl-i-ninkai, jie pristatė atliktų tyrimų duo-menis, atskleidžiančius tremtinių pa-tirtį, buvo analizuojamas pagalbos po-reikis trauminius įvykius patyru-siems žmonėms. Viena iš konferenci-jos rengėjų Seimo narė Vincė Vaidevu-tė Margevičienė teigė, kad laikas Lie-tuvoje pradėti kalbėti apie tremties

Lietuvos tremtiniai Sibire. padarinius senatvėje. 1940–1952 m. į lagerius ir tremtį išvežta per 275,000 Lietuvos gyventojų.

Europos Parlamente prisiminti trėmimai

Strasbūras (Bernardinai.lt) – Šios savaitės Europos Parlamento ple-narinei sesijai Strasbūre susirinkę eu-roparlamentarai buvo pakviesti pri-siminti masinių trėmimų, prasidėju-sių 1941 m. birželio 14-ąją, aukas. „Bir-želio 14-ąją minėdami Gedulo ir vil-ties dieną prisimename šimtus tūk-s-tančių nekaltų žmonių, ištisas šeimas, gyvuliniuose vagonuose ištremtas į tolimąjį Sibirą, Gulago lagerius. Be-veik pusė ištremtųjų, kentusių ne-žmoniškas sąlygas ir žiaurias repre-sijas, buvo kūdikiai ir vaikai. Šie siau-bingi nusikaltimai prieš žmoniškumą tęsėsi nuo 1941 iki 1953-ųjų“, – į kole-

gas plenarinio posėdžio metu kreipėsi Lietuvos europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė. Birželio ke-turioliktoji – kartu ir išsilaisvinimo iš totalitarinių režimų vilties diena. Ji pabrėžė, kad istorija neturi ir negali būti pamiršta, jos žinojimas ir supra-timas susivienijusią šiandienos Eu-ropą tik sustiprina. Anot Olandijos europarlamentaro Bastiaan Belder, Baltijos šalių istorinės patirtys yra la-bai svarbi pamoka šiandienėje Euro-pos Sąjungoje, kad niekada daugiau negalima palikti vienų tų, kurie ko-voja už laisvę.

Stiprinamas mokyklų ir muziejų bendradarbiavimas

Vilnius (Alkas.lt) – Birželio 11 d. švietimo ir mokslo ministro Dainiaus Pavalkio ir Lietuvos muziejų asocia-cijos susitikime buvo sutarta, kad švietimo įstaigų ir muziejų bendra-darbiavimas turi būti plečiamas, su-darant kuo geresnes sąlygas moki-niams lankytis muziejų edukacinėse programose, rengiant aktyvias pamo-kas muziejų erdvėse, bendradarbiau-

jant pedagogams ir muziejininkams. „Mūsų bendras tikslas – sukurti ilga-laikę veikiančią mokyklų ir muziejų bendradarbiavimo sistemą, kad mu-ziejų ištekliai būtų kuo geriau panau-dojami prasmingam ir įdomiam vaikų ugdymui, kad nusistovėtų mokyklų ir muziejų bendros veiklos tradicija“, – sakė ministras D. Pavalkis.

JAV persekios informaciją apie slaptas žvalgybos programas nutekinusį šaltinį

Washington, DC (BNS) – JAV įstatymų leidėjai pareikalavo, kad Honkongas nedelsiant išduotų Was-hington Edward Snowden, nutekinusį sensacingą informaciją apie Ameri-kos žvalgybos vykdomą privačių in-terneto vartotojų sekimo programą, nors šio šaltinio buvimo vieta tiksliai nežinoma. 29 metų technologijų eks-pertas E. Snowden, dirbantis vienoje privačioje bendrovėje, samdomoje JAV Nacionalinio saugumo agentū-ros, išsiregistravo iš viešbučio Hon-konge po to, kai birželio 9 d. atskleidė savo tapatybę Didžiosios Britanijos dienraščiui „The Guardian“. JAV vyriausybė nori imtis veiksmų prieš E. Snowden, kai įtakingi įstatymų lei-dėjai jo veiksmus įvardijo kaip išda-vystę, sakydami, kad jis turėtų būti kuo greičiau išduotas Honkongo. Se-natorė demokratė Dianne Feinstein, kuri yra Senato nuolatinio žvalgybos komiteto pirmininkė, sakė, jog JAV institucijos pradėjo aktyvius teisinio persekiojimo veiksmus prieš E. Snow-den. Įvairioms politinėms stovykloms atstovaujantys įstatymų leidėjai vie-

nas per kitą reikalavo, kad E. Snow-den būtų kuo greičiau grąžintas į Ameriką, o dienraščio „The Washing-ton Post“ paskelbti apklausos rezulta-tai parodė, jog visuomenei svarbiau, kad būtų išaiškintos galimos tero-rizmo grėsmės, o ne apsaugotas kiek-vieno asmens privatumas. E. Snow-den sakė, kad vienintelis jo motyvas – informuoti visuomenę, kas yra da-roma jos vardu ir kas daroma prieš ją. Interneto ir pilietinės laisvės judė-jimų koalicija birželio 11 d. pradėjo kampaniją, protestuodama prieš JAV vykdomą didelio masto sekimo prog-ramą. Prie šių pastangų prisidėjo „Mozilla“ fondas, Amerikos pilietinės laisvės sąjunga, žaliųjų organizacija „Greenpeace USA“, Interneto fondas ir daugiau nei 80 kitų organizacijų bei bendrovių. Ši koalicija įkūrė tinkla-lapį StopWatching.us ir paragino JAV Kongresą atlikti išsamų tyrimą, o Amerikos pareigūnus – paviėšinti daugiau informacijos apie Nacionali-nio saugumo agentūros vykdomą di-džiulio masto veiklos internete stebė-jimo programą.

Britanijos policija tramdė protestuotojus

Londonas (BNS) – Didžiosios Bri-tanijos riausių policija apsupo pastatą Londono centre, kuriame rinkosi ak-tyvistai, organizavę protestą prieš kitą savaitę Šiaurės Airijoje vyksiantį Didžiojo aštuoneto (G8) vadovų susiti-kimą. Demonstrantai žadėjo Londone surengti „Karnavalą prieš kapita-lizmą“. Likus septynioms valandoms iki planuojamos protesto pradžios daugiau nei 100 riausių policijos pa-reigūnų apsupo pastatą Soho rajone, kuriame prieš protestą susitiko gru-pės „StopG8“ nariai. Pareigūnai už-spaudė protestuotojus nedidelėje teri-torijoje. Sraigtasparniais buvo stebi-mas veiksmas ir netoliese laukė pa-reigūnų furgonai su pastiprinimu. Protestuotojai žadėjo rengti demonst-racijas nepaisydami policijos pa-stangų juos sustabdyti. Londono poli-cijos atstovas sakė, kad pareigūnai

Britų policija ėmėsi veiksmų prieš protes-tuotojus.

ELTA nuotr.

yra pasirengę bendradarbiauti su pro-testuotojais ir užtikrinti, kad de-monstracija vyktų taikiai. Nerimau-jama, kad gali prasidėti neramumai.

Rusija grąžina Austrijai Esterhazy biblioteką

Viena (BNS) – Rusija oficialiai su-tiko grąžinti Austrijai Esterhazy bib-lioteką – beveik tūkstančio senovinių knygų neįkainojamą kolekciją, kurią 1945 m. konfiskavo sovietų kariai. Pa-gal susitarimą, kurį Vienoje pasirašė abiejų šalių pareigūnai, iki metų pa-baigos turi būti grąžintos tos 977 kny-gos, šiuo metu esančios Rusijos bib-liotekose. „Šios knygos mums turi

milžinišką kultūrinę reikšmę“, – spaudos konferencijoje sakė Austrijos užsienio reikalų ministras Michael Spindelegger. „Esu patenkintas, kad po 70 metų jos bus grąžintos į Ester-hazy pilį“, – pridūrė jis. Minima kny-gų kolekcija, kuri atspindi keturis šimtmečius, priklausė vengrų aris-tokratų Esterhazy dinastijai iš vieto-vės, kuri dabar yra Rytų Austrijoje.

JAV vyriausybė nusileido dėl skubios kontracepcijos

Washington, DC (ELTA) – Jung-tinėse Valstijose skubios pagalbos kontraceptikų ateityje bus galima įsi-gyti be receptų ir neribojant amžiaus. Baltieji rūmai sutiko su atitinkamu teismo sprendimu, kuriam ilgai prie-šinosi. Taip buvo užbaigtas daugiau nei dešimtmetį trukęs teisinis ginčas. Kontraceptinių piliulių, naudojamų po nesaugaus lytinio akto, sudėtyje

yra tokių pat veikliųjų medžiagų, kaip įprastuose kontraceptikuose, tačiau gerokai didesnius kiekius. Jų pavar-tojus per 72 valandas nėštumo galima išvengti. Skubios kontracepcijos ga-mintojai dabar turės formaliai pateik-ti prašymą JAV vaistų tarnybai (FDA) dėl piliulių pardavimo be recepto ir neribojant amžiaus. Tada piliules bus galima laisvai parduoti JAV.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuvos verslininkai baiminasi, kad prekybos kliūčių tarp Europos Sąjungos (ES) ir JAV panaikinimas gali reikšti ne tik didesnes eksporto galimybes, bet ir prarastas rinkas. Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinio direktoriaus pavaduotojas Gintaras Morkis sako, kad pasirašyta laisvosios prekybos sutartis atgal į JAV rinką leistų sugrįžti ne vienai ten anksčiau dirbusiai įmonei, pasitraukusiai, kai JAV doleris nusilpo euro atžvilgu. Pasak jo, verslas pasisako už tai, kad jau šiandien ant derybų stalo būtų dedami patys jautriausi ir sudėtingiausi klausimai. Tai skirtingas ES ir JAV požiūris į genetiškai modifikuotų organizmų naudojimą maisto pramonėje ir žemės ūkyje, taip pat derybos vyks ir dėl atlaidaus JAV požiūrio į aplinkos taršą bei ES noro iki 2050 m. taršą anglies dvideginio sumažinti net 80 proc. Sunkumų pasirašius sutartį kiltų ir dėl gerokai pigesnių energijos išteklių, kurie leidžia JAV produkciją atpiginti net iki kelių kartų.

Finansų ministras Rimantas Šadžius teigia, kad Vyriausybės svarstomi mokesčių pakeitimai didins konkurencingumą, o planuojama pelno mokesčio lengvata verslo investicijoms bus naudinga. Vyriausybė pritarė neapmokestinamojo pajamų dydžio padidinimui nuo 100 Lt iki 570 Lt. Taip pat laikomasi nuomonės, kad turi didėti alaus, spirituoto vyno ir cigarečių mokesčiai, reikėtų apmokestinti didesnes nei 10,000 Lt pajamas iš indėlių ir investicijų palūkanų. Tuo tarpu kai kurie Lietuvos ekonomistai (Jekaterina Rojaka, Jonas Čičinskas, Antanas Buračas) tvirtina, kad šių siūlymų niekaip negalima vadinti mokesčių reforma. Tai būtų tik savo veido pagražinimas. Siekdama euro Vyriausybė neturi didelės laisvės įgyvendinti savo programą, nes tai gali sukelti infliaciją ir dar labiau nutilinti Lietuvą nuo bendros europinės valiutos. Lietuvos politikai atsiduria tarp kūjo ir priekalo – viena vertus, jie norėtų įsivesti eurą, kita vertus – įgyvendinti programos tikslus. Tarp šių dalykų jiems reikia labai atsargiai laviruoti. Nepaliesiti esminiai dalykai – darbo pajamų apmokestinimas, nekilnojamojo turto mokesčio įvedimas kartu su visuotiniu turto ir pajamų deklaracijos įgyvendinimu. Tai būtų mokesčių reforma, jeigu būtų padaryta tai, ką turi visas pasaulis. Alkoholio ir cigarečių apmokestinimo didinimas yra rizikingas dalykas, kadangi yra didžiulis kainų skirtumas su kaimynais. Tokiu atveju atsiranda didesnės paskatos kontrabandai, todėl iš šio mokesčio gali būti mažai naudos. Akademiko A. Buračo nuomone, Lietuvai būtina kovoti su socialine atskirtimi ir didinti didžiojo verslo apmokestinimą. Tai, kad Vyriausybė imasi priemonių siek tiek riboti pirmiausiai didžiojo verslo pelnus ir dalį mokesčių naštos perkelti nuo labiausiai pažeidžiamų gyventojų, yra labai sveikintina iniciatyva.

Lietuvos geologijos specialistai, tyrinėdami Pietų Lietuvos kristalines uolienas, atrado cerio, lantano bei torio sandraupas. Šie itin reti ir brangūs metalai, naudojami aukštųjų technologijų įrangos gamyboje, papildys vertingų mūsų šalies gelmių turtų są-

rašą, kuriame jau yra aukso, vario, kitų retų ir vertingų medžiagų. Tačiau norint sužinoti, ar tikrai jų yra tiek, kad vertėtų užsiimti gavyba, reikia atlikti detalesnius tyrimus. Pasak specialistų, uolienų mėginiuose šių metalų koncentracija siekia 1 procentą ir daugiau. „Šie metalai labai reti, šiuo metu 94 proc. jų gaunama iš Kinijos. Gavybos vietose JAV šių metalų koncentracija uolienose sudaro dešimtąsias procento dalis. Lietuvos uolienų mėginiuose jų koncentracija siekia procentą ir daugiau“, – sakė Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto prof. Gediminas Motuza. Ceris ir lantanas yra itin reti metalai, naudojami radiotechnikoje ir elektronikoje, brangių optikos prietaisų gamyboje, atominėje energetikoje. Torį planuojama naudoti atominėje energetikoje kaip radioaktyvųjį izotopą, su kuriuo galima gauti saugesnį atominį kurą.

Ekonominiai santykiai tarp Lietuvos ir Rusijos turi būti kuriami atsižvelgiant į Muitų sąjungos (MS) interesus. Taip birželio 7 d. Eurazijos ekonominės komisijos pristatymo metu sakė Rusijos ambasadorius Lietuvoje Vladimiras Čchikvadžė. Muitų sąjunga ir Vieningoji ekonominė erdvė šiuo metu vienija Rusiją, Baltarusiją ir Kazachstaną. V. Čchikvadžės teigimu, kad sparčiau būtų vystomas Lietuvos ir Rusijos ekonominis bendradarbiavimas, būtina turėti omenyje faktą, jog 2011 m. buvo pasirašyta Eurazijos ekonominės integracijos deklaracija. Ji buvo labai svarbus žingsnis suvienijant Rusijos, Baltarusijos ir Kazachstano pozicijas ekonominiuose išorės santykiuose. Muitų sąjungą reguliuoja viršvalstybinė Eurazijos ekonominė komisija (EEK), kurią sudaro atstovai iš visų trijų šalių. Yra iškeltas tikslas iki 2015 m. sukurti Eurazijos ekonominę sąjungą (EES) – savotišką Europos Sąjungos (ES) atitikmenį tarp Rusijos, Baltarusijos ir Kazachstano. Svarbiausios Muitų sąjungos išorės partnerės yra ES šalys.

Išspūdingų rezultatų per penkio-liką veiklos metų pasiekė Kaune įkurtas pirmasis šalys verslo inkubatorius – Kauno technologijos universiteto regioninis mokslo parkas. Per tą laiką sukurta beveik 200 sėkmingai veikiančių įmonių, 1,100 darbo vietų, 40 mln. litų į valstybės biudžetą sumokėtų mokesčių. Šiuo metu Parko patalpose veikia 62 įmonės, kuriose dirba 560 darbuotojų. Per ekonominę krizę jų buvo sumažėję iki 350, tačiau veržlūs, naujai mąstantys jauni specialistai, padedami Mokslo parko specialistų, greitai naujas savo produktų ir paslaugų rinkas rado užsienyje. Svarbiausias parko pasiekimas – jauniems kūrybingiems žmonėms suteiktos galimybės ir pasitikėjimas kurti savo verslą. Mokslo parkai, kurių Lietuvoje šiandien veikia dešimt, skatina verslumą, jaunų žmonių – abiturientų, studentų – užimtumą, padeda šalies verslo įmonėms sėkmingiau įsisavinti mokslo naujoves. Apie 60–70 proc. naujų bendrovių per pirmuosius trejus metus nutraukia savo veiklą. Mokslo parke išgyvena net apie 90 proc. įmonių; tik viena iš dešimties yra nesėkminga. Pradedantys verslininkai čia gauna kvalifikuotų specialistų pagalbą.

Vokietijoje, Saksonijos Hohenšteino-Ernstlio mieste, pristatytas naujos kartos elektra varomas automobilis. ELTA nuotr.

Lietuva pagal turimas aukso atsargas birželio mėnesį yra 80-a pasaulyje, rodo naujausi Pasaulinės aukso tarybos (angl. *World Gold Council*) duomenys. Birželį, palyginti su gegužės mėnesiu, Lietuva smuktelėjo viena vieta žemyn. Lietuvos turimas fizinis aukso kiekis nesikeičia – jis toliau siekia 5,8 tonos ir birželio mėnesį sudarė 3,6 proc. visų šalies oficialiųjų atsargų. Latvija pagal turimas aukso atsargas (7,7 tonos) užima 72 vietą, Estija į skelbiamą 100 pasaulio valstybių sąrašą nepateko. Pirmojoje vietoje yra JAV, kurios aukso atsargos siekia 8,100 tonų.

Lietuvos ambasadoje Tokijuje birželio 6 d. prestižinėje tarptautinėje Japonijos sostinėje vykstančioje dizaino mugėje „Interior Lifestyle Tokyo 2013“ dalyvavusių lietuvių įmonių atstovai japonų verslininkus ir žurnalistus supažindino su verslo plėtros galimybėmis Lietuvoje, jiems siūlyta tradicinių lietuviškų patiekalų. Į pristatymą ambasadoje gausiai susirinkusiems verslininkams ir žurnalistams Lietuvos ambasadorius Tokijuje Egidijus Meilūnas teigė, kad mugėje pristatyti lietuviški gaminiai iš lino, stiklo, odos bei kitų medžiagų, taip pat baldai, papuošalai ir kiti gaminiai yra aukštos kokybės. Nevyriausybės organizacijos Japonijos ir Lietuvos bendradarbiavimo centras direktoriaus Tamakio Kendžiros teigimu, sėkmingas Lietuvos įmonių pasirodymas prestižiniame dizaino renginyje Tokijuje yra kryptingas žingsnis siekiant patekti į Japonijos rinką. Ambasados svečiai taip pat ragavo lietuviškų mėsos ir pieno gaminių bei japonų virtuvės meistrų pagamintų šalibarščių ir kitų tradicinių lietuviškų patiekalų.

Prancūzijos prezidentas Francois Hollande paskelbė, kad pastaruosius ketverius metus euro zoną kamavusi krizė baigėsi, praneša BBC. „(...) turite suprasti, kad krizė Europoje baigėsi“, – per vizitą Japonijoje verslininkams sakė F. Hollande. Paskutinę vizito Japonijoje dieną Prancūzijos prezidentas teigė, kad euro zonos skolų

krizė padėjo sustiprinti Europą. „Dabar turime visus stabilumo ir solidarumo instrumentus. Pagerinome euro zonos ekonominį valdymą, sukūrėme bankų sąjungas, turime biudžeto taisykles, kurios leidžia mums būti labiau koordinuotiems (...)“, – kalbėjo F. Hollande. Prezidentas žadėjo Prancūzijoje skatinti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą.

Gegužės mėnesį užimtumas Jungtinėse Valstijose išaugo kiek daugiau nei prognozavo ekonomistai. Praėjusį mėnesį darbo rinkoje, išskyrus žemės ūkio sektorių, atsirado dar 175,000 darbo vietų. Vis dėlto pakilo ir nedarbo lygis, jis siekia 7,6 proc. Investuotojai susirūpinę dėl neaiškios JAV federalinio atsargų banko pozicijos – kol kas nėra aišku, ar šis tęs ekonomikos skatinimo programą, kurios metu perkamos valstybinės obligacijos. Investuotojų nerimas smukdo daugumos akcijų vertę. Ekonomistai prognozavo, kad gegužę bus sukurta 170,000 naujų darbo vietų, o nedarbo lygis šalyje ir toliau liks ties 7,5 proc. riba. Gegužė – jau trečiasis mėnuo, kai naujų darbo vietų skaičius lieka mažesnis nei 200,000. Bijomasi, kad vyriausybės vykdoma taupymo programa kenkia šalies ekonomikai.

Europos Sąjunga (ES) skyrė 31,5 mlrd. eurų paramą plėtros fondams 2014–2020 m. laikotarpiui. Iš šių fondų bus padedama šalims Afrikoje, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno regionuose (AKR). Somalis taip pat ketina prisijungti prie minėtų šalių grupės. To siekia ir ES bei AKR grupės ministrai. Jeigu šaliai bus leista prisijungti, tai labai padės augti Somalio ekonomikai, – teigė ES užsienio politikos komisarė Catherine Ashton. Pirmą kartą didelė paramos dalis – daugiau už ankstesnį 22,7 mlrd. eurų vertės paketą – bus skirta skurdo naikinimui, o ne jo mažinimui, – kalbėjo ES plėtros komisaras Andris Piebalgas. Kartu ES ir AKP grupės šalyse gyvena 1,35 mlrd. žmonių; be to, šios šalys sudaro ir didelę pasaulio prekybos dalį.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

Valiutų santykis (2013 m. birželio 12 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,60 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,45 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,55 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,05 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,07 LTL

Globalios Lietuvos vadovai: dar turime laiko pokyčiams

RYTAS STALNIONIS

Tokia mintis skambėjo savo sri-tyse pasaulyje pirmaujančių lietuvių lūpose. Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas (RPEF) – ilgai lauktas didžiausias pasaulio lietuvių ekonomikos renginys vyko birželio 3 dieną Vilniuje, Parodų ir kongresų centre LITEXPO. Jame netrūko įtakingų vardų, žinomų veidų ir konkrečių pasiūlymų, kaip Lietuvai panaudojant savo stiprybes įveikti globalius iššūkius.

Sesija I: „Globalūs makroekonomikos iššūkiai: Lietuvos sprendimai“

Pirmojoje sesijoje buvo nagrinėjamas Lietuvos atsakas į patirtus įvairius makroekonominius iššūkius. Pirmiausia kalbėta apie ekonominę krizę, niekaip nepaliekančią euro zonos. Kokie yra geriausi receptai, galintys padėti įveikti pasaulinę krizę? Kaip išlaviruoti tarp modernios ekonomikos skatinimo ir tradicijų puoselėjimo?

SEB banko prezidento patarėjas **Gitanas Nausėda** teigė, kad į ekonominę krizę Europos šalys reagavo skirtingai, o Pabaltijo pasirinkta kryptis, nors buvo skausminga, – pasiteisino. „Dabartinė padėtis Lietuvoje yra gana stabili, augimas, kad ir nedidelis, bet yra, o pagrindinė jo priežastis – eksportas. Dabar atsižvelgiant į naujas aplinkybes reikia keisti politiką: gerinti investicinę aplinką, taikyti į augimą nukreiptas priemones, mažiau reguliuoti verslą ir užtikrinti lankstesnę darbo rinką“, – savo krizės įveikimo receptu Lietuvai dalijosi SEB banko prezidento patarėjas.

LR finansų ministras **Rimantas Šadžius** teigė, kad Lietuvos ekonominis progresas turėtų būti pirmiausia pagrįstas vidiniais šalies ištekliais: „Turėtume remtis žmogiškuoju kapitalu, išmintimi, kurią būtų sukaupę viso pasaulio lietuviai. Taip pat tai galėtų būti skatinimas iš valstybės pusės.“

Paklaustas, ar privatizacija galėtų pakelti Lietuvos ekonominį lygį, Jungtinėje Karalystėje bankų sektoriuje dirbantis **Darius Daubaras** atsakė teigiamai. „Nekalbu apie visišką privatizavimą. Reikėtų parduoti dalį akcijų, valdymą pavesti verslui – tai pritrauktų tikrų profesionalų, kurie atsinėstų savo „know-how“ (angl. – praktinė patirtis). Be to, privatizavimas ne tik iškart padidins valstybės pajamas, bet ir pagerins įmonių efektyvumą, pritrauks gabių vadovų“, – kalbėjo D. Daubaras.

Rūta Laukien, „C.W. Downer“ direktorė, pritarė minčiai, jog Lietuvos istorija per recesiją – ištis sėkmės istorija, tačiau ragino neužmigti ant laurų: „Dabar reikia susitelkti ties Lietuvos augimu, ieškoti būdų, kaip ją paversti aukštos kvalifikacijos žmonių šalimi. Manau, Lietuva turėtų orientotis į universitetus, moderniąsias technologijas, farmaciją, biotechnologijas – taip maža šalis galėtų prisidėti prie pasaulinės ekonomikos.“ Verslininkės teigimu, verslumo reikėtų mokyti dar mokyklose, universitetai turėtų daugiau dėmesio skirti praktikai, tyrimams, o valdžia galėtų pritaikyti lengvatų įmonėms, investuojančioms į technologijų kūrimą.

Eric Stewart, „Williams & Jensen“ partneris, išvelgė galimybę panaudoti Lietuvos pirmininkavimo Eu-

Forume susitiko verslininkai (iš kairės): Francisko Ricardo Blagevitch iš Brazilijos, „Asyst International“ prezidentas, John Mack iš Kinijos, „CIE Automotive“ prezidentas ir Ingrida Bublienė, „IB International“ prezidentė.

Ramūno Danisevičiaus („Lietuvos rytas“) nuotr.

John Mack: „Jei norite rezultato po metų – pasėkite sėklą, jei rezultato norite po dešimtmečio – sodinkite medį, o jei jo norite po šimtmečio – auginkite žmogų.“

ropos Sąjungos Tarybai laikotarpiu: „Lietuva galėtų save pristatyti ne tik regionui, bet ir visam pasauliui, o priimdama ryžtingus sprendimus – pademonstruoti lyderystę.“

Dar vienas diskusijos leitmotyvas – emigracija. G. Nausėda tikino, kad emigracija nėra atskira problema, o kylančių iššūkių dalis ir ji sumažėtų sprendžiant visas kitas socialines ir ekonomines problemas. Investuotojas Žilvinas Mecelis ragino kovoti su emigracija ir neprarasti mokesčių mokėtojų. To pasiekti, Ž. Mecelio teigimu, galėtų padėti pasiekti mokesčių reforma, kuri į Lietuvą pritrauktų užsienio investuotojų.

James Oates, „Cicero Capital“ generalinis direktorius, emocionaliai kalbėjo apie iš Lietuvos bėgančią jaunąją kartą: „Žmonių išvažiavimas susijęs ne su ekonomika, o su kultūra. Žmonės jau išvažiuoja šimtais tūkstančių ir ypač dėl išvykstančio jaunimo turėtų sunerinti verslas, valdžia ir aukštojo mokslo institucijos. Lietuvos politikoje ir versle nevyksta kartų kaita – ten sėdi vien vyresni žmonės. Įvairiose srityse reikia pabrėžti lietuviško identiteto svarbą ir reikšmę. Pasitarkus jaunąją kartą, Lietuvos augimas galėtų būti išskirtinis.“

Sesija II: „Regioninė plėtra ir urbanizacija“

Šios sesijos metu jos dalyviai mėgino atsakyti klausimus, ar valdžios institucijos vis dar gali veiksmingai reaguoti į sparčiai besivystančių urbanistinių regionų poreikius? Koks jų vaidmuo verslo vystymosi aplinkoje? Kaip įtraukti bendruomenę ir privačius asmenis į naujai iškylančias problemas?

Dr. Antanas Mockus, buvęs Bogotos meras, sukūręs stiprų emocinį, simbolinį viešojo administravimo modelį, tikina, kad mieste turi būti kuriama ir emocinė infrastruktūra: „Galima priminti žmonėms įstatymą ne tik teisiniais dalykais, bet ir simboliais, paversti jį socialine norma. Mano svajonė, kad mieste tai, kas yra šventa vie-

niems žmonėms, būtų gerbiama visų kitų žmonių.“

Pradėjus svarstyti, kaip ekonominė veikla keičia kultūrinį miesto audinį, **Paulius Kulikauskas**, JTO tarpregioninis patarėjas, sakė čia konflikto apskritai nematantis: „Nežinau, kodėl norime supriešinti išsaugojimą su plėtra, vystymusi. Nieko prieštaringo tame nematau. Kasdien susiduriame su situacija, kai prireikia kažko naujo, o kažko seno tenka atsisakyti. Man gaila ne tų miesto dalių, kurios nugriauamos remiantis racionaliais sprendimais, o tų, kurios išnyksta apie tai visiškai negalvojant.“

Architektas, visuomenės veikėjas **Algirdas Kaušpėdas** kalbėjo apie po nepriklausomybės atgavimo vykusią išskydusią miesto plėtrą: „Šiandien turime išdriksų, pusgyvį miestą. Vilniaus mieste yra per 500 ha ploto, kuri galima paversti gyvenamuoju plotu. Tai bendras savivaldybės, architektų ir bendruomenės darbas. Miestas per naktį neatsiranda, mes turime jį statyti kartu.“

Visgi Vilniaus miesto meras **Artūras Zuokas** abejojo, ar verta į miesto planavimą tiesiogiai įtraukti miestiečius: „Jei miestiečiai vienu metu ištrauktų į miesto statymą, turėtume daug nelegalių statybų. Kartais hiperbolizuojame miestiečių dalyvavimo svarbą ir naudą. Iš tiesų net ir maži, bet aktyvūs veiksmai yra miesto kūrimas.“ Meras nesutiko ir su teiginiu, kad gyventojai vis dažniau renkasi gyvenimą priemiesčiuose: „Persikėlimai į užmiesčius baigėsi, žmonės vėl grįžta į centrą. Mūsų miesto planavimo dokumentuose numatyti tikslai: gyventi tankiau, ekologiškiau, draugiškiau.“

Sesija III: „Sumanus pramonės augimas“

Didžiulės korporacijos „CIE Automotive“ padalinio Kinijoje prezidentas **John Mack** nepritarė teiginiui, kad Lietuva yra maža šalis, ir siūlė ne-saugoti vietos gamintojų – drąsiai atverti duris verslui iš užsienio: „Kai kurios įmonės ateis ir pritaps, kitos turės

išeiti – tai natūralus procesas. Konkurencija yra svarbus dalykas. Valdžia turėtų palaikyti glaudžius santykius su privačiu sektoriumi, norinčiu investuoti jūsų šalyje.“

Francisco Ricardo Blagevitch, didžiulę patirtį darbe su garsiausiomis pasaulyje bendrovėmis sukaupęs techninės pagalbos įmonės „Asyst International“ Brazilijoje įkūrėjas ir vadovas, sąmoksliskai patarė lietuvių verslininkams ieškant klientų kai ką paprasčiausiai nutylėti: „Daug kartų girdėjau iš lietuvių verslininkų gerų pasiūlymų, kuriuos užbaigdavo frazė ‘bet mes esame maži’. Geriau nesakykite nieko arba sakykite ‘mes gudrūs, greitai augame, klestime’, nes priešingu atveju potencialus klientas net nesuteiks jums galimybes.“

Komunikacijos įmonę „Sinickas Communications Inc.“ JAV įkūrusi **Angela Sinickas** tikino, kad patenkinti darbuotojai generuoja įmonei papildomą naudą: „Geriau su darbuotojais komunikuojančios įmonės gauna didesnę grąžą, o jei darbuotojai supras, kur norite nueiti, supras visą jūsų pateikiamą informaciją ir tikslus, tai virs konkurenciniu pranašumu.“ Tiesa, pranešėja pastebėjo, kad kalbant apie darbuotojų išlaikymą Lietuvoje, reikia galvoti apie jų išlaikymą ne tik įmonėje, bet ir pačioje šalyje.

Sesija IV: „Verslumas. Technologijos. Progresas“

Bandant rasti atsakymus į ketvirtosios sesijos klausimus, ar Lietuva konkurencinga, ar taip dažnai pastaruoju metu aptarinėjami verslo „pirmuoliai“ (angl. start-ups) turi ateities perspektyvas ir kaip jie atrodo pasaulio kontekste, vienas garsiausių ir įtakingiausių lietuvių verslininkų, nemokamos mobiliųjų aplikacijų platformos „GetJar“ įkūrėjas Ilja Laurs tvirtino: „Kai norisi viską išbandyti, nelengva tarp eksperimentų susitelkti ties vienu dalyku. Viskam skirdami dėmesio, nesurasite savo stipriųjų pusių. Iš tiesų, sunkiau nuspręsti, ko nedaryti, o ne tai, ką daryti.“

Fondo „BaltCap“ investicijų direktorius **Kornelijus Čelutka** buvo optimistiškas: „Manau, kad daug lietuvių darbuotojų užsienyje išeis iš didelių įmonių ir kurs savo įmones, nes jie žino, kaip kurti globalius produktus ir kaip tvarkyti jų rinkodarą. Mes labai laukiame tokių žmonių. Siličio slėnyje jau yra apie 20 lietuvių išsukinijančių savo startuojančias įmones, kai kurie iš jų sėkmingai randa finansavimą ir Lietuvoje.“ Fondas „BaltCap“ neseniai investavo į „Yplan“, Londono lietuvių sukurtą verslą, pastaruoju metu dar vadinamą vienu karščiausių „pirmuolių“ Londone.

Sesija V: „Šalies ekonomikos augimas: kokį vaidmenį vaidina diaspora?“

Diskusiją apie tai, kiek mūsų šalies ekonomikai teigiamos įtakos gali daryti lietuvių išeivija užsienyje, kiek netikėtai pradėjo verslininkas iš Prancūzijos **Elian Carsenat**, šeimą sukūręs su lietuvaite. Jis teigė, kad Lietuvos verslui reikėtų išleisti daugiau specialistų iš užsienio arba lietuvių su tarptautine patirtimi. „Lietuvos įmonėms daugiausia vadovauja lietuviai, o tarkime, Didžioji Britanija yra atviresnė tarptautiškumui įmonių valdybose“, – sakė E. Carsenat.

Daiva Navarrette, „Studio Lake Properties” savininkė džiaugėsi, kad JAV neseniai buvo įkurti Amerikos ir Lietuvos prekybos rūmai, nors paprastai tokie kuriami su šalimis, kuriose yra bent 30 mln. gyventojų.

Viktorija Vasiliauskaitė, Lietuvių Londono Sičio klubo atstovė teigė, kad lietuviai, kurie palaiko ryšius su Lietuva, turi labai aukštas moralines vertybes ir ieško būdų, kaip būti naudingiems savo šaliai. „Mums reikia susitelkti – idėjų turime labai daug, o jas įgyvendinami jaučiamės puikiai”, – kalbėjo Viktorija Vasiliauskaitė.

Tadas Langaitis pasakojo, kad „GLL | Global Lithuanian Leaders”, kurios valdyboje jis dalyvauja, stengiasi išnaudoti lietuvių išeiviją, diasporos, kuri yra labai didelis privolumas ir pridėtinė vertė Lietuvai. „Daugybė lietuvių užsienyje stebi padėtį bei įvykius ir svarsto galimybę grįžti, prisidėti prie Lietuvos sėkmės, tačiau investicijų rodikliai mažėja. Aukšto lygio specialistai, grįžę į Lietuvą pabrėžia didžiulius valdžios ir verslo atstovų požiūrio į tai, kas svarbu, ir kokie veiksmai investicijų pritraukimui yra efektyvūs, skirtumus”, – mano specialistas.

Atsakydamas į klausimą, ar Lietuvos valdžia daro viską, ką gali, kad tautiečiai grįžtų iš emigracijos, kad pritrauktų investicijas iš užsienio, T. Langaitis teigė, jog verslas Lietuvoje jau peržengė tą ribą, kad būtų šešelyje: „Mes pagaliau turime naują vadovą kartą Lietuvoje, taip pat ir verslininkų kartą, kuri yra didesnė nei šešėlinė ekonomika. Tačiau politinė aplinka tiek nepažengė. Turime eiti į Lietuvos kaimą, regionus ir keisti ten gyvenančių žmonių požiūrį. Valdžia to nepadarys – tai mūsų pareiga. Praėjo tik 20 metų, dar turime laiko ryškiems pokyčiams”, – kalbėjo T. Langaitis.

Sieks įgyvendinti idėjas

„Renginyje buvo išsakyta daug konkrečių patarimų ir ateities įžvalgų. Tačiau svarbu, kad geriausios idėjos virstų veiksmais. Pavyzdžiui, viena iš dr. Vlado Lašo įvardytų emigracijos priežasčių – žemas Lietuvos, kaip laimingos šalies, indeksas. Savižudybių problemos ryškumą ir pasiūlymą kartu ieškoti sprendimų pateikė ir dr. Antanas Mockus. Tokie autoritetai kaip buvęs Bogotos meras, sėkmingai įveikęs smurtą Kolumbijos sostinėje, savo idėjomis gali daryti didelę įtaką stipriems pokyčiams Lietuvoje”, – sakė PLEF organizatorė, organizacijos „GLL | Global Lithuanian Leaders” direktorė Dalia Petkevičienė.

GLL paskelbė, kad su Lietuvoje ir užsienyje veikiančiais verslininkais ir aktualių sričių specialistais, dr. Antanui Mockui vadovaujant, dar šią savaitę imsis kurti konkretų veiksmų planą, kaip padidinti Lietuvos laimės indeksą pasaulyje, kuris lemia ir aukštą emigracijos tempą.

„Šiomet tęsime pradėtą Patarėjų verslui programą, organizuodami konsultacinius išvykusių lietuvių susitikimus su Lietuvos įmonėmis; su didele savanorių komanda ir Lietuvių Londono Sičio klubu tęsime studentų mentorystės programą ‘LT Big Brother’, toliau rengsime išskirtinius susitikimus su užsienio lietuviais, savo srities esamais ir būsimais lyderiais”, – kalbėjo D. Petkevičienė.

D. Grybauskaitė: sėkmės Lietuvą kuriame patys

Prezidentė Dalia Grybauskaitė Seime perskaitė ketvirtąją metinį pranešimą. Kviesdama visus atviro pokalbio apie Lietuvos vietą pasaulyje ir padėtį šalyje, prezidentė pabrėžė pačių žmonių indėlį keičiant Lietuvą, pajudėjusias permainas ir atkreipė dėmesį į naujas grėsmes valstybės raidai.

„Po daugybės mums tekusių išbandymų, mus vėl lydi sėkmė. Šiomet Lietuvos vardas ne kartą skambėjo tarp Europos geriausiųjų – ekonomikos, sporto, inovacijų, investicijų ir kitose srityse. Europa ir pasaulis įvertino mūsų žmonių pastangas. Mažutė Lietuva virsta neeilinių gebėjimų šalimi”, – sakė prezidentė.

Šalies vadovė paragino visus tapti tikrais savo valstybės šeimininkais ir neleisti Lietuvoje tvarkytis svetimiems: „Jeigu kiekvienas ten, kur esame, pakeisime tai, ką galime, tuomet turėsime namus, kuriuose ir augti gera, ir pasenti nebaisu.

Prezidentės teigimu, permainos pajudėjo ten, kur neabejodami ėmėmės atsakomybės ir ryžtingų veiksmų. Teismų sistemoje prasidėjo esminių pokyčių metas, kai patys teisėjai pradėjo netoleruoti aplaidžiai dirbančių kolegų. „Šalyje vis dar galima ‘nusipirkti infarkto’, bet darosi vis sunkiau ‘nusipirkti’ teisėją. Ir tik todėl, kad patys teisėjai nenori būti perkami”, – pabrėžė valstybės vadovė.

Kai teisėsaugos pareigūnai išdrįso būti nepriklausomi nuo politikų, konkrečių rezultatų ėmė duoti ir kova su korupcija: teismus pasiekė 20 baudžiamųjų bylų dėl neteisėto praturtėjimo ir vyksta dar 139 ikiteismini

niai tyrimai, dėl pasikėsinimų neteisėtai gauti Europos Sąjungos (ES) paramą vien Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (FNTT) pareigūnai atliko 80 ikiteisminių tyrimų.

Pasak prezidentės, patys savo jėgomis stabilizavome ir ekonominę bei finansinę padėtį šalyje. Tačiau tik nuoseklūs veiksmai ekonomikos augimo prognozes gali paversti realia nauda kiekvienam Lietuvos žmogui. „Jeigu norime gyventi geriau, turime dirbti greičiau ir daugiau. Politinės valios stoka, sudėtingas sprendimų mechanizmas, negebėjimas operatyviai reaguoti, laiko gaišimas darbo grupėse – gali būti labai nuostolingi ir net pragaištingi valstybei”, – teigė prezidentė.

Ji kalbėjo, kad ekonomiškai pažeidžiamus mus daro ir energetinė priklausomybė. Šalies vadovės teigimu, kol nesutardami ir neapsisprendami blaškomės kurdami jau septintą Nacionalinę energetikos strategiją, už mus sprendžia slapti „Rosatom” vizitai, paslaptingi „Gazprom” memorandumai ir pseudožaliųjų kuriami filmukai.

„Vien ties ekonominės naudos formulėmis ir kainų skaičiuokle užstrigę politikai gali iš energetinio saugumo kelio išsukti valstybei pragaištingu vienadienės naudos takeliu. O tai reiškia, kad energetinis savarankiškumas ir laisvė gali tapti mainų objektu, kaip valdančiosios koalicijos politinių susitarimų įkaite jau tampa lietuvių kalba”, – sakė šalies vadovė.

Pasak prezidentės, geopolitiniai interesai lemia ir mūsų užsienio politikos kryptis. Todėl Lietuvos žmonių

saugumui svarbius signalus turi gebėti fiksuoti ne tik žvalgybos, bet ir diplomatų radarai. Taip pat svarbu atsirinkti – kur siūlomas tikrai broliškas petys, o kur draugystė iš išskačiavimo.

Kalbėdama apie šalies saugumą prezidentė atkreipė dėmesį į internetinės erdvės pažeidžiamumą.

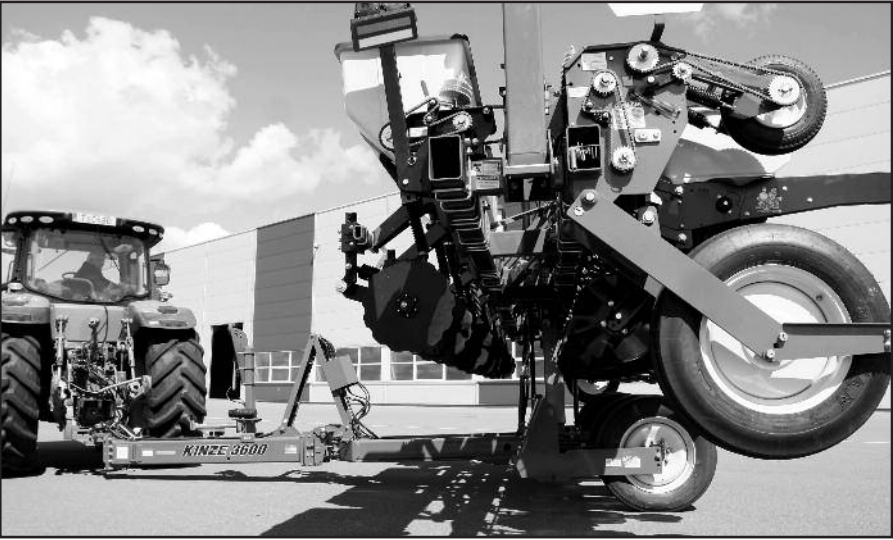
„Pirmoji vieša ataka prie Lietuvos internetinę erdvę – rimtas išpėjimas, kad būtina stiprinti savo gynybinius gebėjimus. Tokią ataką įvardyčiau tarptautinio terorizmo apraiška. Todėl turime pirmiausia patys ginti savo valstybę visose srityse”, – teigė valstybės vadovė.

Prezidentė taip pat pabrėžė kokybiško visuomenės informavimo svarbą, nes suklaidinta ir supriešinta tauta lengviau manipuliuoti.

„Valstybės institucijos savo veiklos viešinimui kasmet išleidžia apie 60–70 milijonų litų, tačiau gauti objektyvią ir suprantamą informaciją šiandien žmogui tampa tikru iššūkiu. Patikimų faktų stoka ir klaidinančių pranešimų gausa, interesų grupių pinigų iškreipiamos žinios atima iš mūsų žmonių teisę rinktis ir spręsti patiems. Farsu paverčia net tautos referendumą”, – sakė prezidentė.

Baigdama pranešimą Prezidentė pabrėžė svarbiausio tautos susitarimo – Konstitucijos svarbą: „Kai kam pareiga gyventi pagal šį susitarimą kartais dar atrodo per sunki. Tačiau tai vienintelis kelias į pasitikėjimą vienas kitu ir savo valstybe. Tai mūsų išlikimo garantas. Laisvė trapi. Tik ginama mūsų vienybės ir saugoma mūsų širdyse ji išlieka.” **ELTA**

JAV bendrovė pasirinko Lietuvą

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Antrosios pagal dydį pasaulyje sėjimo ir sodinimo technikos gamintojos Lietuvos padalinys įsikūrė Vilniaus rajone, šalia kelio Vilnius–Druskininkai. Jame bus gaminami populiariausi įmonės produktai – sėjimo ir sodinimo technika. Didžioji dalis gaminių bus eksportuojama į augančią šios kompanijos Europos rinką – Rusiją, Ukrainą, Čekiją, Bulgariją, Vengriją ir kitas valstybes.

Gamykla pradės veikti šių metų rudenį ir plėsis trimis etapais. Pradiname etape bus vykdomas gaminių surinkimas iš importuotų bei vietos rinkos partnerių gaminamų komponentų. 2015 m. bus atidarytas virinimo ir dažymo cechasis, dalį komponentų gaminantis vietoje. 2017 m. ga-

mykloje veiks visas gamybos ciklas – nuo metalo apdirbimo iki galutinio surinkimo, tuo metu čia turėtų dirbti 250 suvirintojų, mechanikų, šaltkalvių, staklių (CNC) operatorių ir kitų specialybių darbuotojų.

Kompanija ketina plėtoti darniąsias investicijas ir skirti lėšų bendradarbiavimui su vietos mokymo įstaigomis: universitetais, kolegijomis, profesinėmis mokyklomis bei profesinio rengimo centrais.

A. Butkevičius sakė tikįs, kad kartu su šia investicija Lietuvoje bus daugiau modernios vadybos ir darbo kultūros. Vyriausybės vadovas padėjo visiems, prisidėjusiems prie kompanijos atėjimo į Lietuvą, ir palinkėjo, kad šiuo pavyzdžiu pasektų kitos JAV bendrovės.

JAV lankosi Lietuvos žemės ūkio ministras Vigilijus Jukna

Atkelta iš 1 psl.

Ambasadorius p. Joao Vale de Almeida pirmiausia Žemės ūkio ministrui palinkėjo sėkmės ir išreiškė paramą nuo liepos mėn. pirmininkaujant ES. Buvo akcentuota, kad tai darant pirmą kartą yra didelis iššūkis ir atsakomybė. „Iš savo patirties žinau, kad jei prieš tai gerai pasiruošta, parengti specialistai bei visos su tuo susijusios institucijos, problemų neturi būti”, – sakė ES atstovybės JAV vadovas. Tai pat buvo aptartos derybos dėl TPIP. Joao Vale de Almeida sakė, kad Europa yra pasiruošusi atviroms ir lygiavertėms deryboms su JAV. Netrukus bus gautas mandatas pradėti derybas ir ateinančių pusmetį planuojami keli derybinių susitikimų ratai. Žemės ūkio dalis, lyginant su Doha derybomis, yra pakankamai gerai parengta, todėl iš derybų tikimės gerų rezultatų.

ES atstovybės JAV vadovas papildomai paminėjo Rytų partnerystės svarbą, teigdamas, kad labai daug tikisi iš Vilniuje vyksiančio valstybės vadovų susitikimo, nes geri susitarimai su Rytų partneriais atvertų dideles prekybines galimybes tiek ES, tiek JAV.

Inga Valinskienė.

Radži – Radžis Aleksandrovičius.

Joninėse Čikagoje – LNK televizijos žvaigždės!

LAIMA APANAVIČIENĖ

Atrodo dar neseniai žydėjo sodai, ir štai – už keletos dienų – vidurvasaris, gamta ir žolynai klesti, kupėja, rasoja. Artėja trumpiausios nakties – Saulės gražos šventė! Lietuviai nuo seno šią naktį švęsavo Rasos šventę. Neretai ši šventė vadinama tiesiog – Rasos. Manyta, kad ši naktis – stebuklinga. Atėjus į Lietuvą krikščionybei, šventė susieta su šv. Jono Krikštytojo gimimo diena. Taigi – švenčiame Jonines.

Nors šventė buvo sukrikščioninta, senieji papročiai išliko. Išvakarėse moterys nuo seno rinkdavo įvairiausias gydančias žoleles, nes tikėta, kad šios dienos vakarą surinktos žolelės įgyja ypatingų gydymo galių. Iš žolelių virdavo arbatą, jomis apakaišydavo palubes, įmesdavo jų į tvartus, kad gyvuliai būtų sveiki. Šis veiksmas vadintas kupoliavimu. Iš čia dar vienas šventės pavadinimas – Kupolinės.

Trumpiausią naktį netekėjusios merginos pindavo vainikus, plukdydavo juos ežeruose ir upeliuose. Lietuvoje iki šiol išlikęs paprotys Joninių išvakarėse nupinti ažuolo vainiką, kuriuo būdavo papuošiamos Jono ar Janinos namų durys. Namai būdavo puošiami naktį, kad niekas nepamatytų, nors... vėliau visi norėdavo būti Jonų pavaišinti. Šiais laikais ažuolų vainikais dabinamos Jonų, Janinų, Jonių galvos.

Kokia stebuklinga naktis be burtų? Jei netekėjusios merginos vidurnaktį į upę ar ežerą paleisti du vainikai išsiskirs – mergina išsiskirs su savo mylimuoju, jei susiglaus – ištėkės už jo; jei vainikėlis su žvakele plauks upę – mergina ištėkės, o jei vainikėlis sustos – šiais metais vyro ji dar nesusiras. O kiek merginų tą naktį paėmusios ramunės žiedą burdavo – myli, nemyli...

O kam nežinomas paprotys ieškoti paparčio žiedo? Radęs jį žmogus tampa aiškiaregiu – gali girdėti kitų žmonių mintis, todėl žino visas jų paslaptis; supranta paukščių kalbą.

Išsibarstę po platųjį pasaulį lietuviai nepamiršta šios šventės ir puoselėja senuosius papročius. Tradiciją švęsti trumpiausią vasaros naktį lietuviai atsivežė ir į Ameriką. Birželio 22 d., šeštadienį, jau ketvirtoji centrinio New Jersey Joninių šventė vyks Estų namuose, Jackson. Sekmadienį, birželio 23 d., švęsti Jonines Centriname parke kviečia JAV LB Manhattan apylinkės valdyba. Jau 10 metų

švenčiamos Joninės Čikagos apylinkėse. Tai – didelė, išpūdinga, daugybę atlikėjų bei žiūrovų sukviečianti šventė. Šiomet ši tradicija tęsiama. Į vasaros saulėgražos šventę čikagiečiai, šio miesto svečiai ir aplinkinių rajonų gyventojai birželio 22 d., šeštadienį, rinksis Summit Park District (5700 S. Archer Rd., Summit, IL 60501). Šventė vyks nuo 3 val. p. p. iki 12 val. r.

Kasmet šventėje dalyvauja ne tik daugybė vietinių šokėjų ir dainininkų grupių, bet ir atlikėjai iš Lietuvos. Ne išimtis ir šie metai. Šalia visiems gerai pažįstamų Amerikos lietuvių kolektyvų šventėje dalyvaus specialiai į šį renginį atvykstantys svečiai – LNK televizijos žvaigždės Arūnas Valinskas, Inga Valinskienė bei visiems gerai pažįstamas dainininkas Radži – Radžis Aleksandrovičius.

Renginyje susirinkusiųjų laukia solistų, dainininkų, šokių ansamblių pasirodymai, žaidimai ir – kas be ko – įvairiausi laimėjimai. Vakaraus Lietuvos pramogų verslo žvaigždė, įvairių televizijos laidų vedėjas ir prodiuseris A. Valinskas.

Žinoma, visiems susirinkusiems bus įdomu pamatyti iš Lietuvos į šį renginį atvykstančių svečių pasirodymus. Vakariniame koncerte dainuos aksominio balso savininkė I. Valinskienė bei visiems žinomas Lietuvos romas – temperamentingasis Radži. Po vakarinio koncerto liūdėti neleis viešnia „Verka Serdiuchka” – tai ukrainiečių komedijų veikėjo ir 2007 metų Eurovizijos dalyvio parodija.

Nebus liūdna ir jauniems šventės dalyviams. Mažieji galės pasižiūrėti spektakliuką „Žiniukas ir nežiniukas”, pasiklausti savo bendraamžių dainininkų, pasidabinti savo veidukus piešiniais. Specialiai vaikams įkurtoje aikštelėje su vaikais bendraus ir žais „zuikiai” – tarsi tiesiai iš pasakų nužengę du veikėjai. O kur dar įvairiausios sporto rungtys, pasijodinėjimas poni arkliukais, apsilankymas mini zoologijos sode bei šėlsmas ant pripučiamų pilių „Moon Jumps”.

Įpratome, kad kiekvienoje šventėje vyksta loterija. Šį kartą ji taip pat vyks. Rengėjai tvirtina, kad šių metų Joninių loterija – be pralaimėjimų. Tuo pasirūpino vienas pagrindinių šventės rėmėjų – bendrovė „Baltic Auto Shipping”. Įsigiję 2 dol. vertės loterijos bilietą, šventės dalyviai galės net 3 svarų siuntinį į Lietuvą išsiųsti nemokamai. Paskaičiuokite – 10 loterijos bilietų ir į Lietuvą nemokamai keliaus net 30 svarų sveriantis jūsų siuntinys.

Arūnas Valinskas.

Pagrindinis loterijos laimėjimas – 500 dolerių vertės kelionių čekis „Skrisk, kur nori!”, kurį įsteigė kelionių susivienijimas „Sky Trip Travel”. Jį laimės tie, kas dalyvaus žaidime „Taip ir ne”, kurį ves žinomas šio žaidimo vedėjas A. Valinskas.

Jei žaidimo dalyviai neatspės A. Valinsko užduoto klausimo, laimėjimą galės gauti tas, kas atsiųs teisingą atsakymą SMS žinute, nurodytu numeriu. Visi norintys dalyvauti žaidime „Taip ir ne” jau dabar gali registruotis tel. 630-464-5000 arba socialinio tinklo „Facebook” paskyroje www.facebook.com/scentras.

„O valgis?” – paklauskite. Žinoma, kaip be jo. Mus visus vaišins „Kunigaikščių užėiga”. O užsigerti galėsite lietuvišku „Švyturio” alumi. Mažieji galės pasmalizauti lietuviškais „Dadu” ledais.

Nors Jonines švenčiame kasmet, tačiau kiekviena šventė skiriasi nuo kitos ne tik atlikėjais. Šių metų naujovė – VIP aikštelė, kuri bus įrengta prieš pagrindinę sceną. Įsigiję VIP bilietus, patogiai, pasislėpę nuo saulės kaitros ar lietaus, galėsite stebėti visus pasirodymus, tarp jų ir vakarinį A. Valinsko, I. Valinskienės ir Radži koncertą. Staliukus užsisakyti ir išankstinius VIP bilietus galite įsigyti: „Kunigaikščių užėigoje”, „Old Vilnius – Lietuvėlėje”, parduotuvėje „Lithuanian Plaza”.

Taigi – visi į Vasarvidžio šventę. Pasiklausysime dainų,

pašoksime, pasveikinsime Jonus ir Jones, Janinas ir, žinoma, ieškosime Paparčio žiedo. Ir kas žino, gal jį rasime? Kaip jo ieškoti? Dar 1889 m. laikraštyje „Varpas” buvo rašoma, kad norint rasti paparčio žiedą reikia vidurnaktį, prieš šventą Joną, nueiti vienam prie devynmečio paparčio krūmo, apsibrėžti ratą šermukšnine lazdele, patiesti šilkinę nosinaitę, užsidegti žvakę, pasidėti indą su šventintu vandeniu ir melstis, nesižvalgant į piktąsias miško dvasias, kurios bandys gąsdinti, tikėdamos išguiti paparčio žiedo ieškotoją iš apsibrėžto rato ir nugvelbti paparčio žiedą. Įveikus išbandymus, žiedas pats nukris ant nosinaitės. Tad, tie, kas nori rasti paparčio žiedą, eidami į Jonines te neužmiršta atsinešti šermukšninės lazdos, šilkinės nosinės, žvakės ir šventinto vandens.

Teisybės dėlei reikia pasakyti, kad paparčio žiedo dar niekas nerado ir tikriausiai neras. Tam, kad norai pildytųsi svarbiausia jais tikėti ir siekti jų išsipildymo. Reikia atkaklumo ir begalinio noro atrasti tai, kas padarytų mus laimingais. Tad, jei ir nerasite paparčio žiedo, nusiminti tikrai neverta. Ateikite į šventę su pakilia nuotaika ir su šeima bei draugais pabūkite kartu, smagiai praleiskite laiką.

Daugiau apie renginį rasite: facebook.com/kunigaiksciai; facebook.com/scentras, o daugiau informacijos galite gauti tel. 847-845-3972; tel. 630-464-5000.

Mažieji šventėje galės pasidabinti veidukus piešiniais.

Ivažiavę į Inglvudą pastebėjome, kad tai jaukus rajonėlis, tiesiog jame visi smarkiai įdegę arba kitos rasės. Kitas bruožas – visose degalinėse ir gėrimų krautuvėlėse (*Liquor store*) pardavėjai nuo klientų atsivėrę grotelėmis. O šiaip – normalus vidurinės klasės proletariato stiliaus rajonas. Svarbiausia, kad šalia Angelų miesto centras ir viešbučiai čia nebrangūs.

Apsigyvenome *Ramadoje*, surakinome motociklus devyniomis grandinėmis ir tą patį vakarą Arūno automobiliu išvykome apžiūrėti Long Byčo. Išvydome dangoraižiais nusėtą Ramiojo vandenyno pakrantę, o šalia esančioje saloje – vieno didžiausių pasaulyje kruizinių laivų *Queen Mary* muziejų. Tiesiog salos pakrantėje prišvartuota *Queen Mary*, o šalia – rusų povandeninis laivas *Russian Scorpion*. Kadangi atvykome pavakare – abu laivai jau buvo uždaryti apžiūrai.

Nusifotografavome ir persikėlėme atgal į Long Byčą tiesiog pasivaikščioti bei pasimėgauti savo pirmąją pažintimi su Los Andželu. Saulei leidžiantis šalia smėlėto paplūdimio einančiu asfaltuotu takeliu bėgiojo jaunos merginos, kad nuramintų sąžinės priekaištus dėl per dieną suvalgytų greitojo maisto mėsainių. Šalia okeano pakrantės esančioje automobilių stovėjimo aikštelėje matėme ne vieną automobilį, kurio vairuotojas šlamštė sumuštinį, o galinė sėdynė iki pat lubų buvo prikrauta jo asmeninių daiktų. Supratome, kad šie automobiliai jiems atstoja motelius ir prabangius viešbučius. Gal viename jų sėdi būsimas žymus aktorius, kuris siekia „prasi-mušti“ Holivude, kitame – iki šiol nepažintas genijus, kuris bando par-

duoti savo filmo scenarijų garsiai kino studijai.

Maloniai pasivaikščiojome mėgaudamiesi švelniu Los Andželo klimatu, nes tokį orą įsivaizdavome Kalifornijoje, o iki šiol mūsų lietuviškus kaulus smelkė San Franciske prasi-dėjusi Ramiojo vandenyno vėsa. Po Naujosios Meksikos, Arizonos ir Nevada's orkaitės mums tai buvo lyg lietuviškas ruduo, tik su vidurvasario apranga. Los Andželas sugrąžino tikėjimą, kad Kalifornijoje yra šilta!

Kitą rytą visi keturi sėdome į Arūno automobilį ir pasukome žymiausių Los Andželo vietų link: Beverli Hilso ir Holivudo rajonų. Privaziavus Beverli Hilsą, smarkiai padaugėjo prabangių automobilių – amerikietiškus sunkiasvorius ėmė keisti angliško kraujo *Range Rover*iai, padaugėjo *Porsche* kabrioletų. Gatvėse augo aukštaūgės palmės, visur tvarkinga ir gražu. Per atvirus automobilio langus mėgaudamiesi prabangių kvartalų vaizdais, horizonte išvydome šimtuose filmų matytą vaizdą: aukštai kalvose išdėliotą užrašą *Hollywood*. Tuoj pasukome tų kalvų link,

Svajonės link

vienos įkvepiančios kelionės istorija

DARIUS ČIBONIS

18

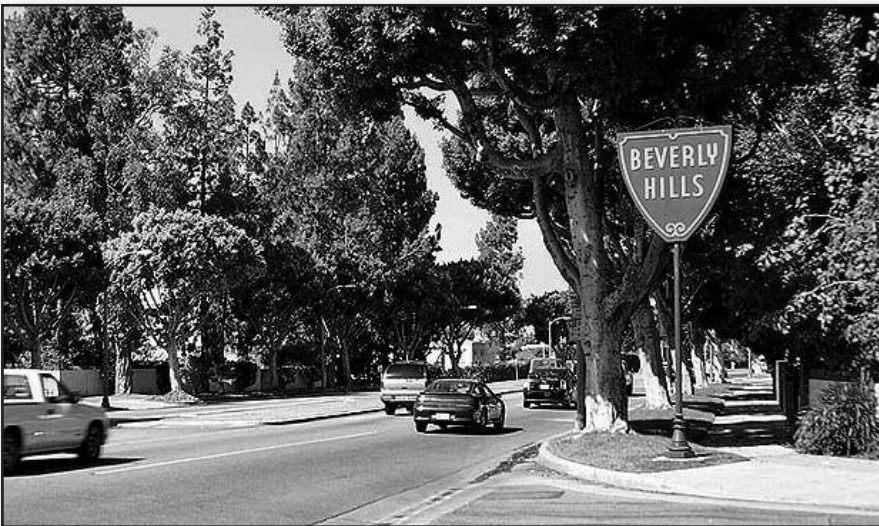
bet kelias netikėtai mus nuvedė į *Universal Studios* pramogų paviljoną. Tai Holivudo kalvose įkurtas *Universal* kino studijos pramogų parkas, kuriame daugybė teminių restoranų, kavinų, už atskirą mokestį galima apžiūrėti žinomų filmų filmavimo scenas.

Nors trečiadienis, aptarnaujantis personalas vyniojo ilgą raudoną kilimą, nes vakare juo į kažkokio filmo premjerą žengs kino žvaigždės. Pagalvojome, kad Holivude nėra ypatingų dienų, nes čia kiekvieną savaitės dieną vyksta kokia nors premjera. Paparacai tikriausiai kilo iš Holivudo, nes čia jiems kasdien yra darbo, jų visur buvo pilna ir mums pagailo vargšų lietuviško paparacų verslo atstovų.

Apžiūrėję tik dalį pramogų parko, nusileidome nuo kalvų, kad pasivaikščiotsime po Holivudo žvaigždžių alėją (*Hollywood Walk of Fame*) – iki to laiko tik kino ekranuose matytą Holivudo bulvarą šaligatvį, kurio marmure išpaustos metalinės žvaigždės su žymių kino aktorių bei muzikos žvaigždžių vardais. Buvo keista suvokti, kad esame toje aplinkoje, kuri atrodo tokia tolima ir nepasiekiamą, kai matai ją kino ekrane, esame tame pasaulio taške, į kurį iš įvairių pa-

griuvo sunkūs laikai: neseniai priimtas vietinis įstatymas, draudžiantis *street racing* – gatvių lenktynes. Jei policija sugauna lenktyniaujant Los Andželo gatvėse – pagal naują įstatymą be kalbų konfiskuoja automobilį ir jį pakiša po metalo presu, kitaip sakant, paverčia metalo laužu, neatsižvelgdamį į tikrąją automobilio vertę.

Bus daugiau

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

**DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA**
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

REAL ESTATE

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti ir perku mišką. Apmokėjimas per banką. Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Rolandas, tel. +370-616-93194

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

PARDUODA

Parduodu lietuvių autorių meno kūrinius. Originalūs rėmai, tapyba, graviūra V. Petravičiaus, T. Petraičio, A. Valeškos. Aš jums nusiųsiu paveikslus ir detales.
El. p.: **LithArt1@gmail.com**
Tel.: 630-963-5006

PRENUMERUOKIME IR

**SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!**
„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Plikytiniai – ne tik saldžiam stalui

Plikytiniai su žuvies įdarais

Tešlai reikės: ½ puodelio vandens, ½ puodelio pieno, 7 šaukštų sviesto (viena sviesto lazdelė – 8 šaukštai), ½ šaukštelio druskos, ½ šaukštelio cukraus, 2 puodelių miltų, 3–4 kiaušinių, truputį sezamo sėklų.

Įdarams: 1. ½ puodelio rūkytos žuvies, ¾ puodelio minkšto sūrio arba varškės, 30 kaparėlių, 2 šaukštų petražolių, truputį druskos, pipirų, citrinų sulčių.

2. ½ puodelio grietinės, 4 oz rūkytos lašišos, 2 šaukštų susmulkintų krapų, 1 šaukštą citrinos sulčių.

Tešlos paruošimas: puode užvirkite vandenį, pieną, sviestą, druską ir cukrų. Pavirinkite apie 10 minučių ir nukelkite nuo ugnies. Stipriai maišydami mediniu šaukštu, greitai suberkite persijotus miltus. Sukite, kol susidarys vientisa masė. Tada vėl užkaiškite ir nuolat maišydami kaitinkite apie 1 minutę, kol tešla atšoks nuo puodo sienelių. Tešlą vėsinkite apie 5 minutes, kartais pamaišydami, kad tolygiai vėstų. Po vieną muškite kiaušinius, kaskart gerai išmaišydami (galima plaktuvu). Tešla turi būti minkšta, bet išlaikanti formą. Jei ji per kietą, galima papildomai įmušti dar vieną kiaušinį, jei tešla tampa reikiamo minkštumo nesudėjęs visų kiaušinių, geriau likusių nedėti. Tuomet sukrėskite tešlą į konditerinį švirkštą ir formuokite plikytinius sviestiniu popieriumi išklotoje skardoje. Viršų pabarstykite sezamų sėklomis. Kepkite 425 ° F temperatūros orkaitėje apie 20–30 minučių (kepimo laikas priklauso nuo kepinų dydžio). Iškepusius palikite atvėsti orkaitėje pravėrus duris.

1. Įdarui žuvį sutrinkite arba sumalkite, susmulkinkite kaparėlius ir petražoles. Visus įdarui skirtus produktus sumaišykite ir įberkite prieskonių.

2. Įdarui grietinėle išplakite, tada sudėkite susmulkintą lašišą, krapus, supilkite citrinos sultis ir sutrinkite elektriniu plaktuvu.

Plikytinius atsargiai perpjaukite pusiau arba padarykite ertmę dugne ir pripildykite įdaru.

Plikytiniai su sūrio įdarais

Tešlai reikės: pilno puodelio vandens, 1 lazdelės sviesto, druskos, cukraus pagal skonį, 2 1/2 puodelio miltų, 6–8 kiaušinių.

Įdarams: 1. Porą šaukštų tarkuoto fermentinio sūrio, pusę šaukšto sviesto, šaukšto pomidorų padažo, 1 česnako skiltelės.

2. 6 oz gorgonzola sūrio, šaukšto minkšto sviesto, 1 česnako skiltelės.

3. Puodelio fermentinio sūrio, 4 oz virto kumpio, 1 šaukšto citrinos sulčių, petražolių.

Paruoškite plikytą tešlą. Konditeriniu švirkštu ar maišeliu į riebalais pateptą arba sviestiniu popieriumi išklotą skardą išspauskite 1 cm rutuliukus (graikinio riešuto didumo) ir kepkite juos 425 ° F karštumo orkaitėje apie 30 minučių. Iš produktų skirtų 1-am įdarui, sumaišykite vientisą masę, išspauskite česnaka. 2-am įdarui

sutrinkite sūrį, sumaišykite su sviestu ir išspauskite česnaku. Viską sumaišykite iki vientisos masės. 3-čiam įdarui virtą kumpį sumalkite, petražoles susmulkinkite (galima viską sutrinti elektriniu trintuvu). Sūrį sumaišykite su kumpiu, petražolėmis ir citrinų sultimis. Paruoštais įdarais pripildykite atvėsčius plikytinius. Papuoškite žalumynais.

Plikyti pyragai („bobos“, „babkos“)

Plikytas bobas („babkas“) Lietuvoje kepa per didžiąsias šventes ar ypatingomis progomis. Jos gražiai puošia visą stalą.

Mano mama dažnai Velykoms kepdavo tikras „babkas“ – iš 60 kiaušinių. Aš pati esu kepusi savo vaikų krikštynomis. Tai didelis darbas, reikalaujantis didelės ramybės. Kepant negalima triukšmauti, darinėti durelių. Plikyti pyragai yra kepami su įvairiais priedais – razinomis, riešutais, cukatomis, likeriais ir romu, dar skanesnės nei tortai.

Pastaba: kad išeitų geras pyragas turi būti: geros mielės, sausi miltai, gerai išminkyta tešla ir gera orkaitė.

Tokiam pyragui iškepti reikia 6–7 valandų. Jei tešlą užminkysite 9 valandą ryto, tai iš orkaitės reikėtų išimti 3 ar 4 valandą po pietų.

Tešla turi pakilti tris kartus: paimti mieles, miltus, pieną, gerai išplakus pastatyti, kad iškiltų. Kai tešla pradės kilti, pridėti gerai išplaktus trynius su cukrumi, tešlą gerai išplakti, išminkyti (visą valandą), po to dėti sviestą ir visus priedus, reikalingus pagal receptą, ir vėl pastatyti šiltoje vietoje, kad gerai pakiltų, kad tešlos pasidarytų du kartus daugiau. Kai tešla gerai iškils, vėl gerai išminkyti, sudėti į formas po vieną trečdalį formos ir pastatyti šiltoje vietoje, kad pakiltų iki ¾ formos; tada jau atsargiai pastatyti į orkaitę. Orkaitėje kepinys turi visą laiką stovėti ten, kur pastatytas – visą valandą arba ir pusantros; nereikia jo stumdyti, kad nesukristų.

Plikyti pyragai būna: apvalūs, šešiakampiai, aštuoniakampiai; aštuoniakampiai gražesni, nes padengiant glajumi kiekvieną šoną galima nuspalvinti skirtingai.

Juos galima dengti tokiu glajumi: paimti 3 puodelius smulkaus cukraus, geriau cukrinės pudros, 1 puodelį bulvinio krakmolo, vienos citrinos sulčių ir 5–7 kiaušinių baltymus. Viską sudėjus trinti mediniu šaukštu, kol masė pabals ir sutirštės. Dėl spalvos galima pridėti uogų sulčių ar uogienės sirupo.

Norint atšviežinti pasenusį kepinį, reikia nupjovus išdžiūvusį paviršių suvilgyti ¼ Marsala vyno ar romo sumaišyto su ¼ puodelio vandens ir 2 šaukštais smulkaus cukraus. Tokiu mišiniu užpilti kepinį ir pastatyti į karštą orkaitę 15 minučių įvyniojus jį į baltą sugeriamą popierių. Po to jis pasidarys net skanesnis nei buvo šviežiai iškeptas.

Plikyta boba

Reikės: pakelio mielių, 9 puodelių miltų, 3 puodelių pieno, 60 trynių, 1 sv cukraus, 3 puodelių išlydyto sviesto, ½ puodelio razinų be kauliukų, ¼ sv granatų cukatų, ½ muškato riešuto, ½ šaukštelio druskos.

3 puodelius miltų užpilkite 3 puodeliais verdančio pieno, išmaišykite, kad nebūtų gniuzulų, atausinkite. 60 trynių iki baltumo ištrinkite su 1 sv cukraus, supilkite į tešlą ir sudėkite mieles, ištirpintas ½ puodelio piene. Gerai išminkykite, išplakite ir uždengus pastatykite šiltoje vietoje, kad pakiltų. Po to pridėkite druskos ir 6 puodelius miltų, gerai išplakite, išmaišykite, kad neliptų prie rankų. Įpilkite 3 puodelius šilto lydyto sviesto, sutarkuokite ½ muškato riešuto. Minkykite valandą, galop pridėkite pusę puodelio razinų be kauliukų ir granatų cukatų. Uždenkite, pastatykite šiltoje vietoje, kad pakiltų. Kai iškils, dar kartą išmaišykite, supilkite į sviestu išteptą ir sausainiais pabarstytą formą. Kai iškils, atsargiai pastatykite į orkaitę 1 valandai ir 15 minučių. Kepama 350 ° F karštumo orkaitėje.

Ukrainietiška „babka“

Reikės: 7 puodelių miltų, 3 1/2 puodelio pieno, 1 1/2 puodelio cukraus, ¼ sv mielių, 3 puodelių kiaušinių trynių, ¾ puodelio baltymų, 1 1/8 puodelio sviesto, vanilės ir citrinų.

2 1/2 puodelio miltų užpilykite 2 1/4 puodelio verdančio pieno, gerai išplakite, uždenkite ir leiskite pusvalandį pastovėti. 3 puodelius trynių, ¾ puodelio baltymų ir 1 1/2 puodelio cukraus išplakite iki baltumo. Į užpilytą tešlą sudėkite ¼ sv sausų mielių, ištirpintų 1 puodelyje pieno. Viską, gerai išmaišykite, paviršių pabarstykite miltais ir pastatykite, kad pakiltų.

Kai pakils, įdėkite mažą šaukštelį druskos, 4–5 puodelius miltų. Maišykite ir plakite pusę valandos. Po to įdėkite vanilės, sutarkuotos citrinos žievelės ir įpilkite 1 1/8 puodelio išlydyto sviesto. Minkykite, kol tešla pasidarys akyta ir nelips prie rankų; uždengus pastatykite šiltoje vietoje, kad pakiltų. Kai tešlos padvigubės, dar kartą gerai išminkykite ir supilkite į 2 formas (ar į vieną didesnę), išteptą sviestu ir pabarstytą sausainiais. Kai formose tešla pakils, statykite valandai į orkaitę.

Kepkite 350 ° F karštumo orkaitėje.

Plikyta ukrainietiška „babka“ su grietinėle

Reikės: 3 puodelių grietinės, 50 trynių, 1 puodelio cukraus, ¼ sv mielių, 6 puodelių miltų, vanilės, 1 šaukštelio rožių aliejaus, ½ šaukštelio druskos.

3 puodelius miltų užpilykite 3 puodeliais verdančio grietinės, išmaišykite. 50 trynių ištrinkite iki baltumo su 1 puodeliu cukraus, supilkite į tešlą, išmaišykite, įdėkite ¼ sv mielių. Viską sudėjus, gerai išplakite, pastatykite, kad iškiltų. Kai iškils, įdėkite šaukštelį druskos, 3 puodelius miltų, maišykite ir plakite pusę valandos. Įpilkite 1 puodelį išlydyto sviesto, įdėkite dėl kvapo vanilės ir rožių aliejaus. Minkykite, kol tešla nelips prie rankų ir pasidarys akyta. Išminkius tešlą sudėkite į formas. Kai iškils dvigubai, valandai pastatykite į karštą orkaitę.

Boba su romu

Reikės: ½ puodelio pieno, pusės pakelio mielių, 1 sv miltų, 12 kiaušinių, ½ sv sviesto, ½ šaukštelio druskos, 1 puodelio cukraus, citrinos žievelės.

Sirupui: ½ puodelio cukraus, 3 šaukštų romo, 1 puodelio vandens.

Į ½ puodelio šilto pieno įdėkite mielių, išmaišykite pieną, pridėkite kelis šaukštus miltų (kaip blyninei tešlai) ir išmaišius pastatykite, kad iškiltų. Kai iškils, gerai išplakite, įpilkite 12 kiaušinių, ištrintų su puodeliu cukraus iki baltumo. Gerai išmaišius, pridėkite svarą miltų (tešla neturi būti skysta), pusę svaro gerai ištrinto sviesto, pusę šaukštelio druskos ir sutarkuotos citrinos žievelės. Gerai išminkius pastatykite šiltoje vietoje, kad dar kartą pakiltų. Kai antrą kartą pakils, vėl išminkykite, išplakite ir sudėkite į paruoštas formas bei vėl pastatykite šiltoje vietoje, kad iškiltų. Kai pakils iki ¾ formos, pastatykite valandai į 350 ° F karštumo orkaitę. Atskirai išmaišykite pusę puodelio cukraus, puodelį vandens ir 3 šaukštus romo. Išėmus iš orkaitės kepinį, padėkite ant pailgo pusdubenio ir atausinus užpilkite paruoštu sirupu viena šoną, paskui apvertus ant kito, užpilkite ir kitą. Taip kelis kartus vartykite, kad jis sugertų visą sirupą. Po to pastatykite ant lėkštės, išklotos gražiai iškarpytu popieriumi.

Parinkta iš įvairių šaltinių

SVEIKATA

Nutukimas – daugelio ligų katilas

Piešinio autorius –
Ilja Bereznickas

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Chirurgijos klinikos abdominalinės chirurgijos gydytojas profesorius **Almantas Maleckas** tvirtina, kad būtina susirūpinti vyrų nutukimo problema, mat pastaruoju metu jų ypač padaugėjo. Savaitraščiui „Lietuvos sveikata“ profesorius teigė:

– Nutukimo problema padidėjo vyrų sąskaita. Anksčiau vyrai buvo mažiau nutukę negu moterys. O dabar vyrų ir moterų nutukimo tendencijos tapo panašios. Kalbant apie moterų nutukimą, per pastaruosius dešimt penkiolika metų situacija išliko panaši. Kodėl taip atsitiko? Sunku tiksliai pasakyti, tačiau tam reikšmės pirmiausia turi genetika, kuri sudaro apie aštuoniasdešimt procentų tikimybės. Tačiau nutukimui pasireikšti reikia aplinkybių, o jas sudaro aplinka, gyvenimo būdas, nereguliari ir nesveika mityba, stresas. Tik pažiūrėkite, kaip gyvename – dienos metu skubėdami valgome bet ką, nuolatos užkandžiaujame, vakare grįžtame į namus išalkę ir tada vėlai daug prisivalgome.

Nutukimo pasekmės yra įvairios. Pirmiausia antsvoris užkrauna didelį krūvį sąnariams. Kai kada tai gali sukelti, o kai kada apsunkinti tam tikras ligų eigas. Minėta problema atneša tokias pasekmes kaip cukrinis diabetas, akmenligė, hipertenzija, miego sutrikimai, moterims gali sukelti vaisingumo sutrikimų, nutukę žmonės net pusantrą karto turi didesnę riziką mirti nuo onkologinių ligų. Galima pasakyti ir tai, kad nutukimas yra daugelio ligų katilas.

– Šiandien populiarius riebalų nusiurbimas. Kiek ilgai galima džiaugtis pagražėjusiomis kūno linijomis?

– Norėčiau pabrėžti, kad riebalų nusiurbimas nėra būdas nutukimo problemai spręsti. Tai turėtų būti siūloma žmonėms, kurie turi kokiose nors kūno vietose „atsidėjusius“ riebalus ir jie iškreipia kūno formą. Riebalų nusiurbimo procedūra yra trumpalaikė, po pusės metų jų perteklius vis tiek ataug. Juk tai tik mechaninė procedūra, estetinė intervencija.

– Jums tenka susidurti ir su onkologinėmis ligomis. Kaip manote, ar jos yra netinkamos mitybos, nutukimo pasekmės?

– Operuoju pacientus, sergančius skrandžio ir stemplės vėžiu. Tokio pobūdžio susirgimus labiau lemia kiti rizikos veiksniai, o nutuki-

mas gali apsunkinti tokių ligonių gydymą. Dažniausiai vėžį sukelia rūkymas, alkoholis, užteršta aplinka, netinkama mityba, ypač konservuoti produktai skatina auglio atsiradimą. Nutukimas neturi tiesioginės sąsajos su onkologinėmis ligomis. Čia galime išskirti nebent moteriškų genitalijų auglius.

– Ar vis dažniau visuomenei grumojanti nutukimo tikimybė ir Jus skatina gyventi sveikiau? Gal sportuojate, sveikai maitinatės?

Taip, tikrai skatina. Sportuoju ir jeigu dėl užimtumo negaliu kiekvieną dieną, bent jau kas antrą tai darau. Kaip chirurgas, turintis ypač mažai laiko, ant treniruoklių sportuoju namuose, darau įvairius pratimus.

Su sveika mityba yra kiek prasčiau. Kol būnu Švedijoje, maitinuosi gerai. Kodėl? Vėl gi todėl, kad veikia sistema. Ten nuo dvyliktos iki pirmos valandos būna privalomos pietų pertraukos. Tai yra tradicija, kurią reglamentuoja įstatymas. O Lietuvoje, kaip jūs suprantate, neturime tokių tradicijų. Ir dabar su Jumis kalbuosi nevalgęs. Tą padarysiu jau tik vėlai vakare, kai grįšiu į namus. Bet antsvorio problemų neturiu (juokiasi).

Kalbėjosi **Laura Valeikaitė**

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame 2013 m. gegužės mėn. Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$12,475** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.
LF Vadovybė

\$10	Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA (\$2,100); Razma MD jr., Antanas, IL (\$3,300); Vertelkaitė, Agnė, IL (\$360).
\$20	Budrys, Antanas ir Jūratė, AZ (\$1,906).
\$25	Sirusas, George Saulius ir Gražina, NJ (\$725).
\$50	Anonimas, FL (\$3,050); Griškelis, Rimantas ir Regina, IL (\$5,350).
\$100	Dinsmonas, Žydrūnas ir Reda, IL (\$220); Drušeikis, Algimantas, NY (\$2,200); Giedraitis, Kastytis K. ir Rita, MI (\$1,160); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$7,700); Lukas, Kristina M. ir Kevin B. Sullivan, MA (\$200); Reikėnis, Richardas, MD (\$2,100).
\$200	Polikaitis, Antanas ir Dalilė, CA (\$1,965).
\$500	Praitis, Dana, NE (\$6,500).
\$1,000	Dorothy L. Jenkins Foundation, NJ (\$1,000).
\$10,000	Rekašius, Aldona, IL (\$10,000) (Zenono Rekašiaus fondas).

(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF asmeninę narystę)

Sveikiname naujus LF narius ir kandidatus:

Ievą Černevičiūtę (IL) 18-ojo gimtadienio proga pasveikino Reda ir Žydrūnas Dinsmonai. Įsteigtas naujas stipendijų fondas: „**Zenonas Rekašius fondas**“ (aukojo: Aldona Rekašius, IL). Pradėtas steigti naujas stipendijų fondas „**Lietuvių Fondo stipendijų fondas**“ (pirmą auką įnešė: Dorothy L. Jenkins Foundation, NJ)

Atminimo įnašu pagerbta Lietuvių Fonde:
a.a. Živilė Reikėnis (MD) (aukojo: Richardas Reikėnis, MD).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas fondo įnašais-gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION,
Fed. ID# 36-6118312
14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 • admin@lithfund.org •
www.lithuanianfoundation.org

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
„Draugą“ galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

Siūlome **automobilių gabenimą** į visas pasaulio šalis, **automobilių pirkimą** iš visų JAV aukcionų, **asmens turto perkraustymą** **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, birželio 16 d. minėsime Tėvo dieną. 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 minučių prieš šv. Mišias kalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litaniją. Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. šv. Mišios atnašaujamos lietuvių kalba.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje (Marquette Park) sekmadienį, birželio 16 d., 11 val. r. šv. Mišių metu minėsime Tėvo dieną. Po Mišių kviečiame į parapijos salę pietums.

■ **Birželio 16 d. 10:30 val. r. JAV LB** Lemont apylinkė maloniai kviečia atvykti prie Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, esančio paminklo ir kartu paminėti Gedulo ir vilties dieną.

■ **Algimanto Kezio paroda „Ankstesnių laikų puslapius bevartant“**, kuri vyksta Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, pratęsiama ilgesniam laikui. Lankymo valandos – šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

Algimantas Kezys. „Sraigtiniai laiptai“. Čikaga, 1968 m.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Kviečiame į Lietuvos valstybinio jaunimo teatro kamerinį spektaklį „Jis ir**

Ji“ pagal J. Biliūno ir J. Janulaitytės-Biliūnienės laiškų ir kūrybą. Spektaklis vyks birželio 16 d., sekmadienį, 6 val. v. Estų namuose (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527).

■ **Ketvirtoji Centrinio New Jersey Joninių šventė** vyks birželio 22 d. nuo 5 val. p. p. iki 1 val. r. Estų namuose, (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527).

■ **Visus, gyvenančius Brooklyn, Manhattan, Bronx, Staten Island, Queens ir New York mieste** bei jo apylinkėse, kviečiame šeštadienį, birželio 23 d., nuo 4 val. p. p. iki 8 val. v. drauge švęsti Jonines Centriniam parke (Great Lawn Southwest Lawn (pietvakarinis kampas), įėjimas iš W. 81 gatvės). 5 val. p. p. šventę pradės folklorinis duetas „Iš Rytų šalelės“. Susipažinsite su Joninių tradicijomis, kartu dainuosime, žaisime, ieškosime Paparčio žiedo. Jonines ruošia JAV LB Manhattan apylinkės valdyba. Daugiau informacijos suteiks Gintarė Bukauskienė tel. 347- 415-6379 arba el. paštu: zybuokle@gmail.com

■ **JAV LB New York lietuviai sekmadienį, birželio 23 d. 4 val. p. p. kviečia į susitikimą su Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto doc. Natalija Arlauskaite.** Viešnia skaitys paskaitą „Fotografija, kinas ir istorinė atmintis“. Paskaitos metu bus rodomos ištraukos iš lietuviškų ir užsieniškų filmų. Susitikimas vyks Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose (307 W 30th St., New York, NY 10001). Įėjimo auka – 5 dol. Po susitikimo visus kviesime pabendrauti į SLA kiemelį.

■ **Birželio 26 d. Quad Cinema (34 W. 13th St., New York, New York 10011)** 1 val. p. p. bus rodomas Jurgitos Miculevičiūtės filmas „Ne pasaka“. Tai jautrus pasakojimas apie berniuko vaikystę, tėvų skyrybas, vidinį vaiko pasaulį. Bilietus iš anksto galima užsisakyti tinklalapyje <http://www.creenbooker.com/view-events/384/1b9lc3n777>. Daugiau informacijos gausite tel. 212-255-2243 arba el. paštu: quadcinema@aol.com

Birželio 9 d., sekmadienį, Tėviškės parapijos parapijiečiai smagiai nusiteikę šventė Tėvo dieną.
Ernesto Lukoševičiaus nuotr.

Paskelbtas užsienio lietuvių vaikų ir jaunimo piešinių konkursas „Darius ir Girėnas: lietuvių žygis per pasaulį“

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (URM) skelbia vaikų piešinių konkursą „Darius ir Girėnas: lietuvių žygis per pasaulį“ ir kviečia dalyvauti 4–12 metų užsienio lietuvių vaikus. Piešiniai bus vertinami pagal amžiaus grupes: 4–7 m., 8–12 m.

Konkursas prasidėjo 2013 m. gegužės 1 d., baigsis – 2013 m. lapkričio 30 d.

Konkursas skirtas S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlanto vandenyną 80-mečiui ir Pasaulio lietuvių vienybės dienai paminėti. Konkursu vaikai skatinami prisiminti apie šią Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, suvokti ir atspindėti kūryboje S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlanto vandenyną svarbą, domėtis Lietuvos istorija ir jos mokytis, minėti Pasaulio lietuvių vienybės dieną.

Konkurso laimėtojai bus apdovanoti Lietuvos Respublikos URM atminimo dovanomis, geriausi kūriniai bus paskelbti ir rodomi ministerijos interneto svetainėje www.urm.lt

Darbus prašome siųsti paštu iki 2013 m. lapkričio 30 d. adresu:

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos

Užsienio lietuvių departamentui

Konkursui „Darius ir Girėnas: lietuvių žygis per pasaulį“

J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, Lithuania

Denver, CO tautinių šokių grupė „Rūta“ kviečiama dalyvauti „**European Denver Colorado Festival 2013**“, kuris vyks š. m. rugsėjo 7 d.

Prašome visus galinčius ir norinčius jame dalyvauti, kaip galima greičiau pranešti Rimui Bulotai (tel. 303-770-6687; el. paštas: srcb2@comcast.net) arba Laimai Jarašienei (tel. 303-439-2089; el. paštas: laima.beans@comcast.net).

Repeticijos vyks rugpjūčio mėnesį.

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

„Draugo“ tel. 773-585-9500

Lietuvos Maria Montessori asociacija 2013 m. vasario 22 d. Kaune suruošė tarptautinę konferenciją „Vaikas – Dievo dovana“, skirtą Domicelės Petrutytės (1913–2010) šimtosioms metinėms paminėti. Konferencijoje dalyvavo ilgametė Montessori auklėtoja Marytė Kucinienė iš JAV. Nuotraukoje: taptautinės konferencijos dalyviai. Stovi (antra iš kairės): Lietuvos M. Montessori asociacijos (LMA) pirmininkė Rita Bružienė, sėdi (ketvirta iš dešinės) M. Kucinienė.
LMA archyvo nuotr.